

תמיכת קרנות ומדינות
ערביות בארגונים הפועלים
נגד מדיניות
מדינת ישראל וצה"ל

דצמבר 2010

מחקר זה מבוסס על מידע גלוי. המחקר בוצע באופן יסודי, ועם זאת תמיד קיימת האפשרות שיש פרסום אחד או יותר, רלוונטיים לעניין, אשר לא עלו במהלך המחקר. בכל שימוש שיעשה על ידכם במחקר זה יש לקחת בחשבון עובדה זו.

אם ידוע כי קיים מידע אחר - אשר סותר ממצאים שנאספו במחקר זה ושרמת אמינותו

ת.ד 49530 ירושלים 91491

תוכן עניינים

5	תקציר מנהלים
9	רקע
9	א. Welfare Association
9	ב. NDC
11	Welfare Association
11	א. מבנה ארגוני
12	ב. כספים
12	תקציב שנתי
12	תורמים מרכזיים
15	תרומות מדינות וקרנות ערביות
17	פעילות המדינות והקרנות הערביות בהקשר הישראלי-פלסטיני
17	מעורבות מדינות ערביות וקרנות התומכות במשפחות שהידים
17	(Martyrs) במימון ארגונים ישראליים ופלסטיניים
19	הקשר עם קרן פורד
20	ג. פעילות הארגון
20	פרוייקטים ייעודיים- כללי
21	Old city of Jerusalem revitalization program (OCJRP)
22	"שטחי '48" - תמיכה בארגונים
23	מאבק ביזמת השירות האומי
24	פרויקט PNGO - רקע להקמת NDC
25	ד. סיכום פעולת Welfare Association
26	NDC
26	א. מעורבות Welfare Association בהקמת הארגון NDC
27	ב. קשרים נוספים בין הארגונים
29	ג. כספים
29	תקציב שנתי
29	תורמים מרכזיים
30	ד. פעילות הארגון
30	פרוייקטים ייעודיים
30	הפרויקט לזכויות אדם ומנהל תקין והארגונים הנתמכים
34	פרוייקטים לדוגמה
34	ארגונים לדוגמה המקבלים כסף במסגרת הפרויקט
35	ה. סיכום פעולת NDC
37	נספחים

מחקר זה יסקור העברת כספים שמקורם במדינות וקרנות ערביות (ביניהן המדינות ערב הסעודית, כווית ואיחוד האמירויות) ובמדינות אירופה, המנותבים על ידי ארגונים פלסטיניים במהותם לטובת מימון פעילות המגזר השלישי במדינת ישראל. כספים אלו מיועדים לקידום אג'נדה ופעילות המכוונות להשיג השפעה על המציאות הקיימת בשטחי מדינת ישראל הריבונית בכמה תחומים:

1. חיזוק הזהות הפלסטינית של ערביי ישראל וניתוק זיקתם למדינת ישראל.¹
 2. חיזוק הזהות והבעלות הפלסטינית-אסלאמית בירושלים.²
- חשוב לציין כי חלק מהארגונים המזרימים כספים בדרכים עקיפות למדינת ישראל תומכים במשפחות שהידים (Martyrs).³
- מימון זה משמש בין היתר לפעילות עשרות ארגונים ישראליים ופלסטיניים (דוגמת עדאלה, אית'גאה, שוברים שתיקה ועוד), רבים מהם פועלים בין השאר בתחומים הבאים:

1. יצירת דה-לגיטימציה למדינת ישראל.
 2. קריאות לחרם על מדינת ישראל.
 3. קריאה וסיוע להעמדת בכירים במדינת ישראל לדין על ביצוע פשעי מלחמה.
- ממצאי מחקר זה עולה כי קיים חשש למחויבות של הארגונים הישראליים כלפי הקרנות הערביות התורמות להם, בהבעת עמדות בדיונים ציבוריים, בפעילות משפטית וכד' כנגד מדיניות מדינת ישראל וצה"ל, בישראל ובעולם.

¹,
<http://momken.org/baladna/gallery/ConferenceNotoCivicServiceElMidanTheatreHaifa20071027/dscf2959.html> [20/12/10] קמפיין נגד יזמת השירות הלאומי לערביי ישראל שהתקיים במגזר הערבי בשנת 2007 במימון WA.

[20/12/10] <http://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-3449186,00.html>
<http://www.isdb.org/irj/go/km/docs/documents/IDBDevelopments/Internet/3449186,00.html>
English/IDB/CM/About%20IDB/FAQ/Temp_DOC/Q%26A.doc [20/12/10] (ראו שאלה 118 במסמך שאלות ותשובות רשמי של IDB, Islamic Development Bank, הבנק האיסלאמי לפיתוח. פירוט על פעילותו בהמשך מסמך זה).

² [20/12/10] http://www.isdb.org/irj/go/km/docs/documents/IDBDevelopments/Internet/English/IDB/CM/About%20IDB/FAQ/Temp_DOC/Q%26A.doc (ראו שאלה 119 שם) [20/12/10]
³ [20/12/10] <http://globalmbreport.org/?p=3272>

[20/12/10] http://www.isdb.org/irj/go/km/docs/documents/IDBDevelopments/Internet/English/IDB/CM/About%20IDB/FAQ/Temp_DOC/Q%26A.doc (ראו שאלה 119 שם) [20/12/10]
[20/12/10] <http://www.ainalyaqeen.com/issues/20011214/feat1en.htm>

המחקר מתמקד בפעילותם של שני ארגונים הקשורים ביניהם:

א. **Welfare Association** (אגודת הרווחה, להלן: WA)⁴

ארגון לא-ממשלתי אשר נוסד בז'נבה בשנת 1983. מטרתו - ביסוס חברה פלסטינית ברת-קיימא. הארגון פועלת לחיזוק ארגונים פלסטיניים, לשימור ולטיפול המסורת והזהות הפלסטינית, תוך זיהוי צרכי החברה הפלסטינית וניצול המשאבים העומדים לרשותה.

WA מעורב ישירות בפעילות במוקדים ערביים בשטחי מדינת ישראל, ותורם לארגונים ערביים-ישראליים.⁵ בין הארגונים המוטבים: **עדאלה, בלנדה, אהלי, אית'גאה, מדה אל-כרמל, אגודת הגליל ועוד**. כך למשל פעל Welfare Association, באמצעות מימון ארגוני שטח, לסכל יזמות שקראו לערביי ישראל לשרת שירות לאומי-אזרחי. במקביל, מנהל Welfare Association פרויקטים שונים בתחום הבניה והקרקעות, בדגש על ירושלים והנגב. ניתן לזהות בפעילות זו ניסיון לעגן ולשמר נוכחות ערבית (בעלת זהות פלסטינית, להבדיל מערבית-ישראלית) במוקדים מסוימים בשטחי מדינת ישראל. במסגרת פעילותו, תומך הארגון WA גם בגופים רשמיים של מדינת ישראל ובהם עיריית נצרת והמועצה המקומית כפר כנא.

בין השנים 2006-2008 הועברו כ-2.65 מיליון דולר לפעילות בשטחי ישראל ולארגונים ערביים-ישראליים.⁶

ב. **NGO Development Center** (המרכז לפיתוח ארגונים לא ממשלתיים, להלן: NDC)⁷

במרס 2006 הוקם NDC במטרה לפתח ולחזק את האוכלוסייה האזרחית הפלסטינית בכלל ואת המגזר השלישי בחברה הפלסטינית בפרט. הארגון הוקם על בסיס תשתית ארגונית של הארגון WA ובעת הקמתו קיבל ממנו נכסים, אנשי צוות ותכניות עבודה.⁸ ניתן לראות כי עד היום קיימים ממלאי תפקידי מפתח רבים ב-NDC אשר מילאו בעבר תפקיד ב-WA.

בהמשך השתלב הארגון בפרויקטים לפיתוח המגזר השלישי הפלסטיני שמומנו מכספי הבנק העולמי ומספר מדינות אירופאיות. כיום הוא מרכז עבור המדינות התורמות לו את יישום המדיניות בתחום זכויות אדם ומנהל תקין בשטחי עזה ויו"ש. **במסגרת זאת, מעורב הארגון**

⁴ מוכר גם בשם - Mou'assasat Al Ta'awoun

⁵ מתוך דו"ח שנתי של הארגון: [http://welfare-](http://welfare-association.org/en/images/stories/publications/AR2005_Eng..pdf)

[association.org/en/images/stories/publications/AR2005_Eng..pdf](http://welfare-association.org/en/images/stories/publications/AR2005_Eng..pdf) [20/12/10]

⁶ על פי דוחות הארגון http://welfare-association.org/en/images/stories/publications/AR2005_Eng..pdf [20/12/10]

⁷ מוכר גם בשם Markaz Tatweer

⁸ מתוך שאלות ותשובות של הבנק:

<http://www.isdb.org/irj/go/km/docs/documents/IDBDevelopments/Internet/English/IDB>

[20/12/10] /CM/About%20IDB/FAQ/Temp_DOC/Q%26A.doc

. מתוך דו"ח של הארגון: <http://www.ndc.ps/uploads/File/NDC-Financial-Statment.pdf> [20/12/10]

NDC במימון של ארגונים ישראלים ופלסטיניים⁹ המקדמים פעילות נגד מדיניות מדינת ישראל וצה"ל.¹⁰

הארגון תומך בארגוני שטח רבים נוספים ומסייע להם, בין היתר בתיווך בינם לבין תורמים. בשדרת הניהול של הארגון מכהנים אישים רבים מכמה ארגוני גג פלסטיניים. בפועל חולשת פעילות הארגון על מאות ארגוני שטח. נראה כי ה-NDC הוא מעין "ארגון מסגרת", הממומן בידי כמה מדינות ומהווה עבורן כלי נוסף לתמיכה בארגונים מקומיים, מעבר לתמיכתן הישירה של המדינות באותם ארגונים.

בין הקריטריונים לקבלת תרומה מהארגון NDC : **פעילות למעקב אחר הפרות זכויות אדם של "צבא הכיבוש הישראלי" ותיעודן, וניהול תעמולה או פעילות משפטית בקשר להפרות אלו.**¹¹ הארגון מקדם את האג'נדה שלו בין היתר באמצעות תמיכה בעתירות לבתי המשפט בישראל ובעולם ובניהול לוחמה משפטית נגד אישי ציבור וקצינים מישראל. הארגון מעורב בעקיפין בקידום פעילויות אלה ויתכן כי לחלקן הוא שותף גם באופן ישיר.

על פי הדו"חות שמפרסם הארגון, **בין השנים 2008-2009 הועברו כ-2.4 מיליון דולר לארגונים ישראלים, וכ-3.5 מיליון דולר לארגונים פלסטיניים.**

קשר בין הארגונים (WA ו-NDC):

כאמור הארגון WA עמד בבסיס הקמתו של הארגון NDC. בנוסף, הוא תומך בו כספית¹² ומחזיק במעמד בכיר בהנהלתו ובניהולו.¹³ עובדה זו מעידה על יכולת ניתוב הפעילות והתרומות של ה-NDC בידי WA. בפועל מזרימים שני הארגונים כספים לתמיכה בארגונים ישראלים (ביניהם גם ערביים-ישראלים) ופלסטיניים, העוסקים בין היתר בפעילות נגד מדיניות מדינת ישראל וצה"ל ואופייה.

מקורות מימון:

שני הארגונים נשענים על מימון זר, אך בעוד NDC נהנה בעיקר ממימון אירופאי נדיב,¹⁴ WA ממומן גם מכספים שמקורם בגופים ערביים בינ"ל ובמדינות ערב העוינות את מדינת ישראל

⁹ מתוך דו"ח שנתי של הארגון : <http://www.ndc.ps/uploads/File/NDC-Financial-Statment.pdf> [20/12/10]
¹⁰ דוגמאות לארגונים הפועלים נגד מדיניות מדינת ישראל וצה"ל בתחומים שונים : שוברים שתיקה, עדאלה, בצלם, אית'גאה, במקום, גישה, PCHR, PNGO, אל-חאק, בדיל.
על פעילותם האנטי ישראלית של הארגונים הישראליים ראו <http://imti.org.il/Uploads/GoldstoneHE5.pdf>
[20/12/10] <http://www.stuffings.co.il/Im-Tirzu/NIF-ADALA-Report.pdf> [20/12/10]
על פעילותם האנטי ישראלית של הארגונים הפלסטינים ראו בדו"ח . בהמשך דוח זה
¹¹ <http://www.ndc.ps/uploads/File/Guidelines%20for%20submission%20HRGG%20%20.pdf> (עמודים 4-3 במסמך) [20/12/10]
¹² מתוך דו"ח שנתי של הארגון : <http://www.ndc.ps/main.php?id=9> [20/12/10]
¹³ בשנת 2007 חמישה מתוך שלושה- עשר חברי מועצת המנהלים של הארגון NDC הם אנשי הארגון WA.
[20/12/10] <http://web.archive.org/web/20070423173343/www.ndc.ps/?lang=en&page=about.who.board>
¹⁴ ראו למשל : <http://www.ndc.ps/main.php?id=9> [20/12/10].

כערב הסעודית, כוויית ואיחוד האמירויות.¹⁵ בין הגופים התומכים בפעילות של WA נמצאים קרנות ענק ערביות, סוכנויות ממשלתיות ערביות וגופים אסלאמיים קיצוניים, בהם גם כאלה התומכים בפעילות טרור¹⁶ - הבנק האסלאמי לפיתוח (IDB) וקרנות הבת שלו קרן אל-אקצא (Al-Aqsa Fund) וקרן אל-קודס (Al-Quds Fund).¹⁷ על פי דיווחי הארגונים, כמו גם בהתאם למחקרים שונים, אלו פעילויות התמיכה בטרור שגופים אלה תומכים בהן: תמיכה במשפחות שהידים (Martyrs), העברת כספים לארגון החמאס¹⁸ ובנוסף שמירה על הזהות הערבית-אסלאמית של ירושלים.

יצוין, כי חלק מהתורמים ל-WA, בדגש על הערבים שבהם, פועלים במקביל ל-WA ולעיתים תוך שיתופו, לקדם ריבונות ערבית-אסלאמית בירושלים, ותורמים כסף לרכישת ולשיפוץ מבנים בעיר העתיקה בירושלים, לשחזור מסמכי בעלות על מבנים בעיר ועוד.¹⁹

סיכום:

מכלל החומר והממצאים עולה כי מדינות וקרנות ערביות, מעבירות כספים לארגונים ישראליים דרך ארגונים פלסטיניים. חלק ממקורות המימון תומכים במקביל גם במשפחות שהידים (Martyrs).

נראה כי חלק מהכסף מיועד עבור פעילות נגד מדיניות מדינת ישראל וצה"ל, פעילות היוצרת דה-לגיטימציה למדינת ישראל בעולם. בנוסף, פעילותם משפיעה על המציאות הפנים ישראלית, בחיזוק הזהות הפלסטינית של ערביי ישראל ובחיזוק הזהות הפלסטינית-אסלאמית בירושלים.

ממצאים אלו מעלים את החשש למחויבות של הארגונים הישראליים כלפי הקרנות הערביות התורמות להם, בהבעת עמדות בדיונים ציבוריים, בפעילות משפטית²⁰ וכד'.

וכן בדו"ח הבא:

<http://www.ndc.ps/uploads/File/Consolidated%20Financial%20Statements%20for%20the%20year%202008.pdf> [20/12/10]

¹⁵ מתוך דו"ח שנתי של הארגון: http://welfare-association.org/en/images/stories/publications/AR_2009_English.pdf [20/12/10]

¹⁶ מתוך דו"ח שנתי של הארגון: http://welfare-association.org/en/images/stories/publications/AR2004_en.pdf [20/12/10]

¹⁷ בעקבות פרוץ האינתיפאדה השנייה בסוף שנת 2000, התכנסו שרי האוצר של המדינות הערביות בקהיר והסמיכו את ה-IDB להקמת ולניהול הקרנות Al-Quds ו-Al-Aqsa. מטרת הקמת הקרנות היא תמיכה במאבק הפלסטיני ב"תוקפנות הישראלית"

http://www.isdb.org/irj/go/km/docs/documents/IDBDevelopments/Internet/English/IDB/CM/About%20IDB/FAQ/Temp_DOC/Q%26A.doc [20/12/10]

¹⁸ מתוך שאלות ותשובות של הבנק:

http://www.isdb.org/irj/go/km/docs/documents/IDBDevelopments/Internet/English/IDB/CM/About%20IDB/FAQ/Temp_DOC/Q%26A.doc [20/12/10]

<http://www.ainalyaqeen.com/issues/20011214/feat1en.htm> [20/12/10]

וכן מתוך עיתון סעודי עין אל יקין. הנתונים מבוססים על ממחקה של מנהלת מכון המחקר The American Center for Democracy (ACD) רחל ארנפלד, המופיעים באתר <http://globalmbreport.org/?p=3272> [20/12/10]. <http://www.ndc.ps/uploads/File/Researches/Tracking%20External%20Donor%20Funding.pdf> [20/12/10]

²⁰ דוגמא אפשרית בהקשר זה הינה ארגון אל חאק. חלק ממקורות המימון של הארגון אל-חאק וארגונים ישראליים מסוימים (האגודה לזכויות האזרח, במקום, יש-דין, עדאלה, רבנים למען זכויות אדם, גישה ועוד) זהים, ביניהם

א. Welfare Association

ה-Welfare Association (WA),²¹ או בשמו האחר - Ta'awoun הנו ארגון לא-ממשלתי אשר נוסד בז'נבה בשנת 1983. מטרתו - ביסוס חברה פלסטינית ברת-קיימא. ה-WA פועל לחיזוק ארגונים פלסטיניים ולשימור המסורת והזהות הפלסטינית, תוך זיהוי צורכי החברה הפלסטינית וניצול המשאבים העומדים לרשותה. הארגון תומך במספר רב של ארגונים לא-ממשלתיים (NGO's), המספקים תמיכה ללמעלה מארבעה מיליון פלסטינים בשטחי הרשות הפלסטינית, במדינת ישראל (המכונה בקרב הארגון - "שטחי '48") ובמחנות הפליטים בלבנון. תמיכה זו באה לידי ביטוי במגוון רב של תחומים, בהם: סיוע הומניטארי, חינוך, בריאות, רווחה, תרבות, חקלאות ועוד. כפי שנראה, ארגון זה מרכז חלק נכבד מאוד מהסיוע לפלסטינים ובכלל זה סיוע ממדינות ערב. בין התורמים לארגון זה ישנם גופים החשודים במימון טרור וכאלה המקדמים אג'נדה אסלאמית קיצונית. חלק מתקציב הארגון מוקדש לתמיכה בארגונים ערביים-ישראליים, ולניהול פעילות בשטח ישראל המכוונת להשיג בה השפעה בכמה תחומים, בדגש על המגזר הערבי.

ב. NDC

במרס 2006 הוקם NDC (NGO Development Center)²² במטרה לפתח ולחזק את האוכלוסייה האזרחית הפלסטינית בכלל ואת המגזר השלישי בחברה הפלסטינית בפרט. בהמשך השתלב הארגון בפרויקטים לפיתוח המגזר השלישי הפלסטיני שמומנו מכספי הבנק העולמי וכמה מדינות אירופאיות. כשנתיים לאחר מכן קיבל תחת אחריותו לנהל פעילות שהוביל בעבר ארגון פלסטיני בשם מוסאסט,²³ שתיאם בין קואליציית מדינות תורמות (אוסטריה, דנמרק, שוודיה ושוויץ) לארגונים פלסטיניים בנושא זכויות אדם. קואליציית המדינות התורמות (שהשתנתה מעט בשנתיים האחרונות כשהולנד החליפה את אוסטריה) העבירה את התיאום לידי ה-NDC,²⁴ כך שכיום הוא מרכז עבור המדינות התורמות את

ניתן למנות את NDC. בעבר ניתן גיבוי משפטי על ידי הארגונים הישראליים שצוינו למנכ"ל ארגון אל-חאק, כנגד איסור היציאה מהארץ שהוטל עליו בשל מעורבותו בפעילות במסגרת ארגון הטרור "החזית העממית". ככל הנראה הדבר נעשה ללא גילוי נאות בהליך המשפטי.

²¹ מוכרת גם בשם: Mou'assasat Al Ta'awoun.

²² ה-NDC מוכר גם בשם Markaz Tatweer.

²³ Muassasat = מוסד

²⁴ ככל הנראה הארגון מוסאסט התפרק ולא קיים עוד. קיימת זהות רבה בין NDC לבין מוסאסט. מבדיקה ראשונית עולה כי בעלי התפקידים אינם זהים, למעט חליל נחלה, ממנהלי מוסאסט שמכהן כיום ב-NDC. להלן קישור לאתר

יישום המדיניות בתחום זכויות אדם ומנהל תקין בשטחי עזה ויו"ש. במסגרת זאת, מעורב הארגון במימון של כעשרים ארגונים ישראליים ופלסטיניים המקדמים פעילות אנטי-ישראלית.

נוסף לעיסוקו בפיתוח המגזר השלישי, חלק ניכר מפעילות ה-NDC מתמקד בתיווך בין תורמים לבין ארגוני שטח. הארגון מספק לתורמים פלטפורמה נוחה, מהימנה ושקופה לתרומה, תוך שהוא פועל להטמיע תפיסות 'מתקדמות' של שקיפות וחובות דיווח גם בקרב הארגונים הפלסטיניים. בנוסף, פועל NDC לשיפור עצמאות הארגונים השונים והחלפת המידע ביניהם. יצוין כי בשדרת הניהול של הארגון עצמו נמנים שורת אישים מארגוני גג פלסטיניים, כך שפעילות הארגון חולשת על מאות ארגוני שטח. נראה כי ארגון NDC הוא מעין "ארגון מסגרת" הממומן מכספי כמה מדינות ומהווה עבורן כלי נוסף לתמיכה בארגונים מקומיים, מעבר לתמיכתן הישירה בהם.

אחד הנדבכים של פעילות Welfare Association שנרצה להאיר בסקירה זו הנו תפקידו בארגון NDC, וכיצד באמצעות הקשר בין השניים מתגלה מעל פני השטח ציר להעברת כספים המיועדים לגורמים הפועלים בישראל, הנשלט בידי גורמים פלסטיניים.

בהמשך מסמך זה נסקור את מבנה ה-Welfare Association, לאחר מכן נסקור בקצרה מאפיינים של הפעילות הפילנתרופית הערבית כרקע לעיסוק בתורמים הערבים לארגון. בהמשך נצביע על ארגונים ופרויקטים מרכזיים הנתמכים על ידי הארגון, בדגש על ארגונים הפועלים בישראל, תוך הצבעה על מקומו של ארגון NDC בפעילות ועל הקשרים בינו לבין WA. נפרט אודות פעולות ופרויקטים של ה-NDC, בדגש על הקשר לארגונים ישראליים.

א. מבנה ארגוני

ה-WA מחזיק בכמה סניפים במדינות היעד שהוא פועל בהן - ירושלים, עמאן, עזה ולבנון. הארגון עצמו רשום פורמאלית בז'נבה, שוויץ.

הארגון מחזיק בזרוע בבריטניה הנקראת WA-UK.²⁵ זרוע זו מהווה מעין "ארגון בת" והיא בעלת מטרות זהות לאלו של WA, המחזיקה הנהלה נפרדת. בהשוואה לארגון האם, מנהלת הזרוע הלונדונית כספים בהיקפים קטנים בהרבה (כחצי מיליון יורו בשנה).

לארגון עצרת כללית המונה למעלה ממאה דמויות בכירות ואנשי עסקים מובילים בעולם הערבי והפלסטיני, מרביתם מהפזורה הפלסטינית במדינות ערב. העצרת מתכנסת פעם בשנה על מנת לפקח על התקדמות העבודה של הארגון, לדון בנושאים אסטרטגיים ולאשר את הדו"ח השנתי.

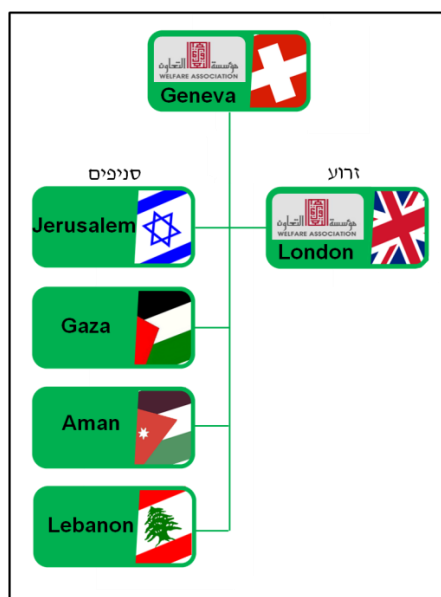
מדי שלוש שנים, בוחרת העצרת הכללית דירקטוריון, המונה ארבעים חברים מתוכה. הדירקטוריון מתכנס פעמיים בשנה ומשמש מנגנון ראשי לקבלת ההחלטות של הארגון. הדירקטוריון אמון על גיבוש המדיניות בנושאים שונים ופיקוח על פעילות הארגון באמצעות כמה ועדות משנה: ועדת ניהול, ועדת תכניות ופרויקטים, ועדת השקעות, ועדת פרסים וועדת המוזאון.²⁶ כל ועדה מורכבת מחברי דירקטוריון, מצוות ניהולי ייעודי וממומחים חיצוניים.

את העבודה היומיומית בארגון מבצע צוות מנהלי המונה למעלה ממאה איש והנתון לפיקוחו של יו"ר הדירקטוריון.

סניפי ומשרדי הארגון:

²⁵ <http://www.welfareassociation.org.uk> [20/12/10]

²⁶ אפשר שמדובר במוזאון ה'נכבה' שהארגון תרם לו כספים לצורך הקמתו, במשותף עם קרן אל-אקצא (הרחבה בנספח י"ז – "תרומות Welfare Association לגופים ישראליים (פרויקטים ב"שטחי 48")" בדוח זה).

ב. כספים

1. תקציב שנתי

סך תקציבו השנתי של WA עומד בשנים האחרונות על כ-40 מיליון דולר בממוצע ומציב אותו כאחד הצינורות המרכזיים ביותר להעברת כספים לפלסטינים.

הגופים התורמים לארגון כוללים מדינות וגופים בינ"ל וסוכנויות הפועלות מטעמם מצד אחד, וקרנות גדולות, בעיקר ערביות, מצד שני.

מבדיקות ראשוניות שערכנו, הקרנות הגדולות לא מציינות העברת כספים ל-WA, והמידע שיוצג מסתמך על דיווחי WA ועל מחקרים ופרסומים חיצוניים.

2. תורמים מרכזיים

לקבלת מושג כללי אודות היקפי התרומות שמקבל הארגון, להלן רשימת התורמים המרכזיים של WA וסך תרומתם (בדולרים) בין השנים 2002 ל-2004 כפי שפורסמה על ידו:²⁷

שם התורם	2002	2003	2004	סה"כ
The World Bank	3,435,000	6,042,000	10,477,000	19,954,000
CIDA	546,000	-	-	546,000
AFESD	8,202,000	109,000	5,743,000	14,054,000
²⁸ Islamic Development Bank	250,000	-	797,000	1,047,000
Ford Foundation	180,000	-	-	180,000
International Youth Foundation	944,000	506,000	91,000	1,541,000

²⁷ <http://welfare-association.org/en/content/view/38/64> [20/12/10]

²⁸ התרומה ניתנה בשיתוף עם Al-Aqsa Fund-Saudi Arabia.

275,000	48,000	-	227,000	AGFUND
1,519,000	369,000	150,000	1,000,000	Kuwait Fund
181,000	122,000	59,000	-	WA (UK)
2,334,000	516,000	1,759,000	59,000	UPA-USAID
61,411,000	18,163,000	28,405,000	14,843,000	סה"כ

החל משנת 2005 הארגון אינו מפרסם את פירוט ההכנסות המדויק, אך מעיון בדו"חות השנתיים עולה כי הארגונים הנ"ל עודם בין התורמים המרכזיים שלו.

במקביל, מוזכרים כתורמים גם הגופים המערביים הבאים:²⁹

- The European Union
- British Lottery Fund
- Princess Diana Memorial Fund
- United Palestinian Appeal (UPA)
- The Community Fund
- The Irish Representative Office

מעבר לכך, נהנה הארגון מתמיכה של מדינות שונות. כך, הוא מציין כי הוא נתמך לאורך השנים בין היתר בידי: אוסטריה, קנדה, צרפת, איטליה, שווייץ, שוודיה ועוד.

בצד הנ"ל ניתן למצוא ברשימת התורמים גם (ובעיקר) קרנות וגופים ערביים רבים, בהם:

- (AFESD) Arab Fund for Economic and Social Development
- Islamic Development Bank (IsDB)
- AGFUND
- Kuwait Fund For Arab Economic Development
- The OPEC Fund
- The Arab Monetary Fund
- The Arab Bank for Economic Development in Africa (BADEA)
- Fund for Arab Economic Development
- Arab National Bank
- Salem Ya Segher Fund

כן מוזכרים התאגידים הערביים הבאים:

- Abraaj Capital³⁰
- Al-Futtaim Group³¹

²⁹ http://welfare-association.org/en/images/stories/publications/AR_2009_English.pdf [20/12/10]
³⁰ אבראג'י קפיטל הנה אחת מקרנות ההשקעות הפרטיות הגדולות בעולם. הקרן בעלת נכסים של למעלה מ-6 מיליארד דולר.

- Consolidated Contractors Company³²
- Fortune International Trading (L.L.C)

• **וכן הארגונים הערביים הבאים:**³³

- Committee for the Support of the Palestinian People (Bahrain)
- Committee for the Support of the Palestinian People (Qatar)
- Dubai Committee for the Support of Palestinian Families (UAE)
- The Palestinian Families Supporters Committee (Lebanon)

יודגש כי בנוסף לתורמים שנזכרו לעיל, ישנם עשרות תורמים נוספים, פרטיים ומוסדיים, שאינם מוזכרים פה.³⁴

כפי שניתן להתרשם, התורם הגדול ביותר לארגון הוא הבנק העולמי ובצדו ה-AFESD, הקרן הערבית לפיתוח כלכלי וחברתי. התרומות של הבנק העולמי מיועדות עבור ה-PNGO project, שעבר בשנים האחרונות לארגון העצמאי NDC, **במסגרתו מועברים בין היתר כספים רבים לארגונים ישראליים ופלסטיניים בעלי אג'נדה אנטי ישראלית** (ראו להלן).

סך ההכנסות וההוצאות השנתי של WA מ-2002 עד 2008:³⁵

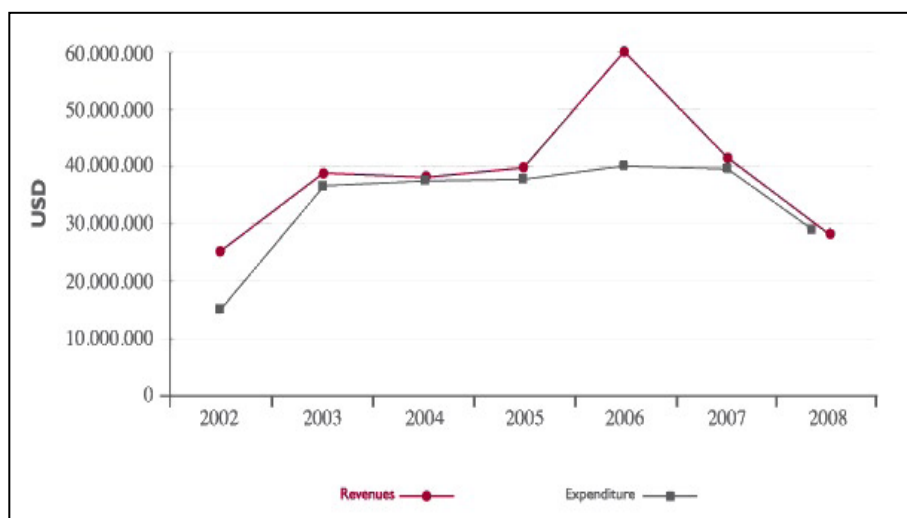
³¹ תאגיד שבסיסו באיחוד האמירויות. החברה עוסקת במגוון תחומים, בהם נדל"ן, אלקטרוניקה, רכב, ביטוח ועוד. החברה מעסיקה למעלה מ-20,000 עובדים בכ-65 חברות באיחוד האמירויות, בבחריין, בסרי לנקה, בסעודיה, בסוריה, במצרים, בפקיסטן, בסינגפור, באירופה ועוד.

³² החברה (C.C.C) הוקמה בשנות ה-50 בבעלות **סעיד ח'ורי**, בן דודו **חסיב סבאח וכאמל עבדול רחמן**, גולים פלסטינים. כיום החברה פועלת מאתונה ורשומה בה. החברה מנהלת מחזור עסקי של כ-3.1 מיליארד דולר (נכון לסוף 2006) ומעסיקה עשרות אלפי עובדים ברחבי העולם. לחברה היו/ישנן אחזקות בשדה גז מול חופי עזה, בתחנת החשמל ובנמל בעזה. סעיד ח'ורי (**Said tawfik Khoury**) מבעלי החברה הנו יו"ר של כבוד ב-Welfare Association. ח'ורי היה גם נציג הפלסטינים ב-Arab Monetary Fund, שכאמור נציג האגודה מייצג בה את הפלסטינים.

³³ יתכן כי חלק מארגונים אלה קשור לפעילות טרור (חמאס) באמצעות רשת Union of Good. **יודגש כי מדובר בסוגיה הטעונה בדיקה נוספת.**

³⁴ http://welfare-association.org/en/images/stories/publications/AR_2009_English.pdf [20/12/10]

³⁵ מתוך דו"ח 2008 <http://welfare-association.org/en/images/stories/publications/AR2008.pdf> [20/12/10]

3. תרומות מדינות וקרנות ערביות

Welfare Association מרכז חלק מן הסיוע הערבי לפלסטינים במזרח התיכון. מחמת חשיבות הסוגיה, טרם שנפנה לבחון את הגופים התורמים לארגון, ננסה להציג בתיאור חלקי ובקווים כלליים ביותר את הרקע לפעילות הפילנתרופית של הגופים הערביים.

מדינות ערב נחשבות לתורמות גדולות לסיוע חוץ. הן מתייחסות לכך מבחינה אסטרטגית ככלי רב עוצמה לקניית השפעה, לקידום המדיניות הערבית ועבור אינטרסים מסחריים. מאפייני הסיוע והתרומות שמקורם במדינות ערב, והמניעים להם, דומים באופן כללי לאלו של מדינות המערב.

מקובל לומר כי מרבית הסיוע הערבי מוקדש לבניית בריתות בעולם הערבי, לתחזוקן ולתגמול על תמיכה במהלך התנגשויות (כפי שהיה במלחמת איראן-עיראק ובפלישה העיראקית לכווית ב-1991). מניע זה דומה מאוד לגישה במדינות המערב.

כאמור, מניע בולט למתן סיוע, הינו תמיכה באינטרסים מסחריים. אלא שבסופו של יום, **סיוע החוץ הערבי מתמקד במדינות אסלאמיות ומשולב בתמיכה וסיוע לא רשמיים לקידום האסלאם**. בכך בא לידי ביטוי מאפיין שונה בין הסיוע המערבי לערבי: **בסיוע הערבי, התרומות מונעות גם ממוטיבציה דתית, ומיועדות בין היתר לקידום האסלאם וסולידריות ערבית**.

כשבוחנים את הסיוע הערבי העולמי, ניתן להצביע על שלוש מדינות תורמות גדולות: כווית, איחוד האמירויות וערב הסעודית, האחראיות למרבית התרומות והלוואות הסיוע. כווית נחשבת לתורמת הגדולה ביותר.

בעבר העבירו המדינות סיוע כספי על בסיס תרומות ומענקים דרך משרדי האוצר, סיוע שלא היה שקוף לציבור. עם השנים השתנה אופי הסיוע וכיום את רובו (85%) נותנות שלוש המדינות כהלוואות (באופן דו-צדדי, כהלוואות שהארגון אמור להחזיר בסוף זמן ההלוואה³⁶).

מבין הגופים הרבים הפועלים בעולם הערבי, הגופים הבאים נחשבים לתורמים הגדולים והבולטים ביותר³⁷:

- **The Islamic Development Bank** - הבנק האסלאמי לפיתוח.
- **The Abu Dhabi Fund** - סוכנות הסיוע של איחוד האמירויות.
- **The OPEC Fund** - קרן אופ"ק - קרן של ארגון המדינות המייצאות נפט (The OPEC Fund for International Development (OFID)).
- **The Saudi Fund** - סוכנות הסיוע של ערב הסעודית.

³⁶ כך שיש לראות במשרד האוצר בכל מדינה ערבית תורמת את מוסד הסיוע החשוב ביותר (זאת, בשונה מהמערב שם הסיוע מנותב בדרך כלל באמצעות משרד החוץ).
³⁷ http://welfare-association.org/en/images/stories/publications/AR_2009_English.pdf [20/12/10]

- **The Arab Fund** – או בשמה המלא: Arab Fund for Economic and Social Development (AFESD).
 - **Kuwait Fund** - סוכנות הסיוע של כוויט, בראשות ד"ר מוחמד סבאח אל סלים אל סבאח, שר החוץ הכוויטי.
 - **The Arab Bank** – הבנק הערבי.
 - **The Arab Monetary Fund** – הקרן ההומניטארית הערבית הפועלת תחת המועצה הכלכלית של הליגה הערבית.
- הגופים הערביים הגדולים פועלים תחת מנגנון תיאום: Coordination Secretariat, או בשמו המלא: Coordination Secretariat of Arab National and Regional Development Institutions.³⁸
- בגוף זה חברות קרנות ענק נוספות:
- **AGFUND** - Arab Gulf Program for Development³⁹
 - **BADEA** - Arab Bank for Economic Development in Africa
- האחריות על הפעלת המנגנון הוטלה על הקרן הערבית - ARAB FUND.

³⁸ לגוף המתאם, אתר אינטרנט [<http://www.arabaid.org>]. הארגון מפרסם פרטים על תרומות והלוואות שנתן.

³⁹ קרן ערבית שבסיסה בערב הסעודית. בראשה עומד הנסיך הסעודי טלאל בין עבדול עזיז, הנחשב לאחד מעשירי העולם.

4. פעילות המדינות והקרנות הערביות בהקשר הישראלי-פלסטיני

ניכר שהתרומות לפלסטינים תופסות מקום חשוב בתרומות בעולם הערבי - לפחות ברמה ההצהרתית, זאת על אף שהפלסטינים לא נמנים על המדינות שמקבלות את עיקר הסיוע, ולכאורה אינם במוקד הסיוע.⁴⁰ עם זאת, הסיוע לפלסטינים מעורר עניין בקרב גופים שהמרכיב האסלאמי בולט בהם.

הקרנות הגדולות הללו מצהירות לא אחת על תמיכתן בעם הפלסטיני ומקצות לכך תרומות המוקדשות לתמיכה בחינוך, בתשתיות, בארגוני צדקה ועוד. חלקן אף תומכות ישירות בפרויקטים הקשורים בשיקום בתים וקניית נכסים באזור ירושלים.

ניתן לומר כי בהקשר הפלסטיני, מבין הקרנות הגדולות בולטות שלוש קרנות: AFESD, הבנק האסלאמי לפיתוח (IDB) וקרן אופ"ק, שתרמו כל אחת עשרות מיליוני דולרים לטובת הפלסטינים בשנים האחרונות.

יצוין כי מדינות ערב מחזיקות במניות ובזכות הצבעה ברבים מהמוסדות הפיננסיים-פילנתרופיים הללו (שכאמור, חלקם קם מתוך מוסדות ערביים בינ"ל כגון הליגה הערבית, שיש בה נציגות למדינות ערב השונות). בתוך כך, גם הפלסטינים מחזיקים במניות, אך בהיקפים לא גבוהים, בהתאם לכוחם הפוליטי, וביכולתם להשפיע במידה מסוימת על אפיקי ההשקעה ועל מדיניות התרומות.

בהקשר זה נציין כי ל-Welfare Association נציגות בשניים מתוך הארגונים התורמים הנ"ל: ב-AFESD, שנציג הפלסטינים בו הנו בדרך כלל נציג מהארגון, וב-Arab Monetary Fund. כלומר ל-WA יש יכולת מסוימת להיות מעורב בהקצאת המשאבים של קרנות אלו ולנתב כרצונו.

5. מעורבות מדינות ערביות וקרנות התומכות במשפחות של שהידים (Martyrs) במימון ארגונים ישראליים ופלסטיניים

אחד התורמים המרכזיים של WA הנו הבנק האסלאמי לפיתוח (Islamic Development Bank - IsDB).⁴¹ הבנק, שבסיסו בערב הסעודית, הוא חלק מארגון המדינות הערביות-אסלאמיות (Organization of the Islamic Conference - OIC) - ארגון שבין מטרותיו שמירה על ירושלים ועל המקומות הקדושים לאסלאם, תמיכה במאבק הפלסטיני והפסקת הכיבוש הישראלי. הבנק מסייע בפיתוח כלכלי ובתמיכה בתהליכים חברתיים במדינות השותפות בבנק (חמישים ושש מדינות) כאשר התנהלותו נעשית בהתאם להלכה המוסלמית ('שריעה'). אין ספק כי התרומות של הבנק מנותבות בידעין ובאופן בולט ביותר לקידום

⁴⁰ מסקר שערך ארגון NDC לגבי המימון הערבי לארגונים הלא ממשלתיים והמגמות בתחום, עולה כי בין השנים 2003-2008 המימון הערבי עמד על כ-10% מסך התרומות לפלסטינים, ועיקרו היה מערבי.
⁴¹ http://welfare-association.org/en/images/stories/publications/AR_2009_English.pdf [20/12/10]

מטרות אסלאמיות. יש גם הקושרים אותו לתנועת "האחים המוסלמים".⁴² עם זאת, ועל אף שבמסמכים שנחשפו בעזה וביו"ש התגלה כי **הבנק הסיט תרומות של האו"ם לטובת חמאס**,⁴³ הוא **קיבל (ב-2007) מעמד של משקיף באו"ם ונחשב מוסד בעל מעמד משמעותי בעולם.**⁴⁴

בתוך כך, בעקבות פרוץ האינתיפאדה השנייה בסוף שנת 2000, התכנסו בקהיר שרי האוצר של המדינות הערביות לדיון חירום של הפסגה הערבית.⁴⁵ בפסגה זו הוחלט על מיסוד התמיכה הכלכלית בעם הפלסטיני. לשם כך הוקמה "**קרן אל אקצא**" (Al-Aqsa Fund), במטרה לרכז את התרומות לפלסטינים מכלל המדינות והארגונים הערביים בעולם.⁴⁶ מטרת הקרן כפי שהוגדרה הנה - **שימור הזהות האסלאמית של ירושלים.**⁴⁷ בנוסף, הוחלט על הקמת "**קרן אינתיפאדת אל קודס**" (Al-Quds Intifada Fund). מטרתה - לדאוג לרווחת הנפגעים הפלסטינים כתוצאה מהמלחמה עם ישראל. ניהול שתי הקרנות הופקד בידי הבנק האסלאמי לפיתוח (בשם המדינות הערביות הגדולות שלעיל). **קרן אל קודס, וככל הנראה גם קרן אל אקצא מעורבות בתמיכה במשפחות שהידיים (Martyrs), באמצעות הבנק האסלאמי לפיתוח.**⁴⁸ שוויין של הקרנות הוערך במאות מיליוני דולרים.⁴⁹ הפרויקטים שמנהלות קרנות אלו עוסקים במגוון תחומים: חינוך, בריאות, חקלאות, מסחר, פיתוח המגזר הפרטי, שחזור מבנים ועוד. נראה כי תרומות מעטות מאוד של הקרן⁵⁰ מגיעות לארגונים לא ממשלתיים ובהם גם ל-Welfare association, ועיקר התרומות מועברות

⁴² ראו: <http://globalmbreport.org/?p=3272> [20/12/10] וכן - <http://europenews.dk/en/node/12586> [20/12/10]

⁴³ הנתונים ממחקרה של רחל ארנפלד, מנהלת מכון המחקר (ACD) The American center for Democracy, המופיעים באתר <http://globalmbreport.org/?p=3272> [20/12/10]

⁴⁴ <http://globalmbreport.org/?p=3272> [20/12/10]

⁴⁵ מתוך שאלות ותשובות של

הבנק <http://www.isdb.org/irj/go/km/docs/documents/IDBDevelopments/Internet/English/IDB> [20/12/10]

⁴⁶ http://www.isdb.org/irj/go/km/docs/documents/IDBDevelopments/Internet/English/IDB/CM/About%20IDB/FAQ/Temp_DOC/Q%26A.doc (שאלה 120) [20/12/10]

⁴⁷ עוד על קרן זו בקישור הבא (מתוך אתר הבנק):

http://www.isdb.org/irj/go/km/docs/documents/IDBDevelopments/Internet/English/IDB/CM/About%20IDB/FAQ/Temp_DOC/Q%26A.doc [20/12/10]

⁴⁸ http://www.isdb.org/irj/go/km/docs/documents/IDBDevelopments/Internet/English/IDB/CM/About%20IDB/FAQ/Temp_DOC/Q%26A.doc [20/12/10]

⁴⁹ ראו מסמך מתוך אתר הבנק:

http://www.isdb.org/irj/go/km/docs/documents/IDBDevelopments/Internet/English/IDB/CM/About%20IDB/FAQ/Temp_DOC/Q%26A.doc (עמ' 48-118, 119 שאלות) [20/12/10]

⁵⁰ כן ראו: <http://www.ainalyaqeen.com/issues/20011214/feat1en.htm> [20/12/10] מתוך עיתון סעודי 'עין אל יקין'

⁴⁹ כאשר הוקמה הקרן בשנת 2000 החליטה הוועידה הערבית על סמך תרומות מובטחות כי שוויה יהיה כ-800 מיליון דולר. בפועל לא נאספו תרומות בסכום זה. ביוני 2006 סך התרומות לקרן אל אקצא נאמד בכ-609 מיליון דולר. **נראה כי בין השנים 2003-2008 ניהלה הקרן 462 מיליון דולר, מתוכם נתרמו בפועל 155.3 מיליון דולר.** התרומות המרכזיות לקרן הן המדינות ערב הסעודית (35%), כווית (22%), מאע"מ (19%), קטר (7%) ואלג'יריה (5%). שוויה של קרן אל-קודס נאמד בעת הקמתה בכ-200 מיליון דולר.

⁵⁰ ראו: <http://www.ndc.ps/uploads/File/Researches/Tracking%20External%20Donor%20Funding.pdf> [20/12/10]

⁵⁰ קרן אל-אקצא בשיתוף עם IDB תרמו כ-800,000 \$ ל-WA בשנת 2004. (יש לציין כי משנת 2005 הארגון לא מדווח על סכומי תרומות אלא נוקב בשמות הארגונים בלבד) http://welfare-association.org/en/images/stories/publications/AR2004_en.pdf [20/12/10]

לרשות הפלסטינית וישרות לתמיכה במשפחות פלסטיניות, שכאמור, חלקן **משפחות של שהידים (Martyrs) ושל אסירים**.⁵¹

מפרסומי הבנק האסלאמי ו-NDC⁵² עולה שחלק גדול מהקרנות הערביות הגדולות שלעיל פועלות בהיקפים שונים ובמסגרות שונות בירושלים, חלקן באמצעות Welfare association. כך למשל, AFESD תרמה 4 מיליון דולר ל-Welfare Association בין ספטמבר 2008 לספטמבר 2010 לפעילות בינוי ושחזור בעיר העתיקה בירושלים ובשכם. גם Arab Monetary Fund פעלה בשיתוף עם Welfare Association ותרמה 2.6 מיליון דולר לפעילות בינוי דומה בעיר העתיקה בירושלים (בין השנים 2008-2010). גם סוכנות הסיוע הסעודית, The Saudi fund, תרמה 2 מיליון דולר (בין השנים 2008-2009) לארגוני שטח וצדקה בירושלים תחת הכותרת "ירושלים בירת התרבות הערבית 2009" (Al Quds Capital of Arab Culture 2009). במסגרת פרויקט זה נערכות גם פעילויות בינוי, שחזור ומיכון בעיר. קרן אופ"ק הבטיחה לספק 1.5 מיליון דולר בין יוני 2009 ליוני 2010 לתמיכה בפלסטינים בירושלים.⁵³

כאמור, סקירה זו נועדה לתת רקע כללי בלבד, וממילא חלקי, אודות אופי התורמים הערביים אשר מעורבים בתמיכה בפעילותו של Welfare Association ולמקם את הדברים בהקשר המתאים, שכן WA נחשב לאחד המוטבים הגדולים ביותר של הסיוע הערבי לפלסטינים.

6. קשר עם קרן פורד

על אף שהדבר לא משתקף בטבלה שלעיל (בשל השנים המעטות שמוצגות בה), קרן פורד מנהלת עם Welfare Association יחסים ארוכי טווח. כך, העבירה קרן פורד בשנים האחרונות כ-1.9 מיליון דולר, בין היתר עבור: פעילות בינוי בירושלים, אוניברסיטאות פלסטיניות, הקמת ארגונים פלסטיניים לא ממשלתיים ותמיכה בהם.⁵⁴

על מעורבות נוספות של קרן פורד ראה בסעיף הבא.

⁵¹ <http://www.ainalyaqeen.com/issues/20011214/feat1en.htm> [20/12/10] מתוך עיתון סעודי 'עין אל יקין'

⁵² מובאים במסמך זה-

<http://www.ndc.ps/uploads/File/Researches/Tracking%20External%20Donor%20Funding.pdf> [20/12/10]

⁵³ פרויקט זה נעשה בשותפות של הארגונים הבאים: Al-Awaqf Islamic Affairs department והארגון הפלסטיני Al Quds for Welfare and Development (שקיבלו 0.6 מיליון דולר מתוך 1.5 מובטחים).

⁵⁴ <http://www.fordfoundation.org/grants/search> [20/12/10]

ג. פעילות הארגון

1. פרויקטים ייעודיים - כללי

כאמור, המטרה שלשמה נוסד Welfare Association הנה תמיכה בחברה הפלסטינית וקידומה במגוון תחומים - חינוך, רווחה, תרבות, חקלאות, תעסוקה, שיקום מבנים ועוד. תמיכה זו ניתנת למגוון רחב של גופים - רשמיים ולא רשמיים, ציבוריים ופרטיים - בהם ניתן למנות משרדים ממשלתיים, רשויות מקומיות, אוניברסיטאות, בתי-ספר, בתי-חולים, מכוני מחקר, מרכזי תרבות וארגונים לא-ממשלתיים.

הפעילות מתבצעת באמצעות חלוקת לתחומים (סיוע הומניטארי, סנגור, חינוך, רווחה, תרבות ועוד), כאשר כל תחום כולל כמה פרויקטים, וחלוקת הכספים מתבצעת בהתאם לצורך הקיים ולמספר הפרויקטים. חלוקת הכספים גמישה מאוד, ומשתנה בהתאם לצרכים המשתנים. כך לדוגמה, לאחר מלחמת לבנון השנייה התעורר בלבנון ובעזה צורך גדול בשיקום הנזק, ובהתאם הועבר ב-2007 סכום גדול יחסית לטובת לבנון ועזה על חשבון יעדים אחרים.

עם זאת, ועל אף הצרכים המשתנים, רוב התקציב מושקע מדי שנה⁵⁵ ברחבי יהודה ושומרון.

מעיון בדו"חות שמפרסם הארגון נראה שחלקו הארי של התקציב מיועד לפיתוח תשתיתי ולפעילות הומניטארית, ולא לפעילות אנטי-ישראלית מובהקת.

בד בבד, ה-WA תומך בכמה ארגונים ערביים-ישראליים ומנהל כמה פרויקטים בעלי חשיבות, משום שאפשר לראות בהם ניסיון לרופף את ה"אחיזה" הישראלית במרחב ולמנוף זאת לקדם אינטרסים ערביים-אסלאמיים בישראל.

מעבר לפעילות ההומניטארית, מנהל WA

כמה פרויקטים ייעודיים המתמקדים באוכלוסיה הערבית בישראל, בירושלים ובכמה ערים ערביות בישראל.

2. Old city of Jerusalem revitalization program (OCJRP)

הפרויקט החל בשנת 1994 במימון ראשוני של Arab Fund for Economic and Social Development (AFESD)⁵⁶ במטרה **לשקם ולשמר את המורשת הדתית והתרבותית הפלסטינית בעיר העתיקה בירושלים**.⁵⁷ הפרויקט מתמקד בשיקום ובשימור מבנים בעיר העתיקה בירושלים, ותקציבו השנתי עומד על כ-2 מיליון דולר.⁵⁸ במהלך השנים התרחב הפרויקט לערים נוספות מלבד ירושלים. כך, בשנת 2008 הושקעו 400,000 דולר בשיקום מבנים בעיר העתיקה בשכם.⁵⁹

פרויקט OCJRP כולל בתוכו כמה תתי-פרויקטים, אשר חלקם קצרי-טווח וחלקם ארוכי-טווח הפרויקט על פני מספר שנים. התכנית כוללת, בין היתר, מלגות לימודים עבור עובדי הארגון, אשר חלקן **ממומנות בסיוע קרן פורד**, בנושאים כגון הכשרת מהנדסי בניין ותיעוד GIS. נוסף לפרויקט ניתן למצוא בדו"חות קודמים של הארגון פעילויות נוספות קשורות - למשל **תיעוד של מסמכי בעלות בעיר העתיקה בירושלים**.

שיפוץ מוזאון וספריית אל-אקצא בעיר העתיקה
בירושלים במסגרת ה- OCJRP

בהקשר זה יצוין כי במסגרת הפרויקט **מסייעת קרן פורד** גם בהוצאה לאור של עלון חדשותי בשם 'Turath', אשר נועד לעורר את מודעות הציבור לחשיבות הסוגיה.⁶⁰ **קרן פורד תרמה \$540,000 עבור פעילות ה-WA בירושלים בשנים 2007-2010, ו-\$150,000 בשנים 2007-**

⁵⁶ חשוב לציין כי הפרויקט אינו נתמך על ידי כסף ערבי בלבד. כך, בשנת 2008 העבירה ממשלת שוודיה 1.25 מיליון דולר לטובת הפרויקט.

⁵⁷ לדברי הארגון, בעקבות החוק הישראלי שדרש שהיה בעיר לטובת המשך החזקת תעודת התושב, החל לחץ כבד על התשתיות המקומיות הישנות שלא עמדו בעומס. הסניף הירושלמי של הארגון הוקם בעקבות פרויקט זה. <http://www.thefreelibrary.com/Aga+Khan+Awards+2004-a0128103278> [20/12/10].

⁵⁸ סכום גדול מאוד יחסית לפרויקט אחד, מה שמעיד על המשמעות הרבה שלו בעיני הארגון. פרטים נוספים על הפרויקט בקישור הבא: http://www.akdn.org/akaa_award9_awards_detail5.asp [20/12/10].

⁵⁹ דו"ח 2008 עמ' 19.

⁶⁰ כמו כן לפרויקט קשר **למינאל סורקין**, אדריכל העוסק בפרקטיקה, מחקר וביקורת בתכנון ערים.

2005, זאת מעבר לתרומות שה-WA מקבל ממנה על בסיס קבוע לטובת פרויקטים נוספים.⁶¹

בנוסף לפעילותו זו, ברשימת ההישגים אותם מונה ה-WA לשנת 2007 מצוינת פגישה שנערכה עם אנשי הארגון הערבי-ישראלי **אית'גאה** לדיון ב"מאמצים להגנה על זכויות האדם בירושלים". כמו כן, באחד מדו"חות הארגון הערבי-ישראלי **עדאלה** עולה, כי WA הזמין ממנו דו"ח העוסק בסוגיות חוקיות ותכנוניות במזרח ירושלים.⁶² **כלומר ירושלים נמצאת במוקד פעילותו גם במישורים נוספים.**

כך או כך, מובן כי ייעוד הפרויקט לחזק את הזהות הפלסטינית של ירושלים ואת ההתיישבות הערבית בה. פרויקט זה משתלב עם פעילות הקרנות הערביות הגדולות בירושלים, בדגש על העיר העתיקה.

3. "שטחי 48" - תמיכה בארגונים ישראליים

כאמור, WA אינו פועל בשטחי הרשות הפלסטינית בלבד, אלא גם בשטחי מדינת ישראל, שהוא מכנה אותה במסמכיו "שטחי 48". פעילותו מתמקדת במוקדים ערביים בשטחי ישראל בדגש על אזור הנגב והגליל, תוך העברת תרומות לארגונים וגופים ישראליים.

מטרתה העיקרית של הפעילות - חיזוק מעמדם הסוציו-אקונומי של ערביי ישראל ושימור וטיפוח הזהות הלאומית הפלסטינית בקרבם. ראו לקמן פירוט התרומות בנספח תרומות לגופים ישראליים (פרויקטים ב"שטחי 48").

יודגש, כי החלק המוקצה לפעילות ב"שטחי 48" מתוך סך כל ההוצאות עומד על \$737,490 (כשלושה אחוזים, נכון לשנת 2009). בה בעת חלק מהפרויקטים המתבצעים במסגרת פעילות זו מהווים ניסיון להשפיע על המציאות של ערביי ישראל בפרט ושל מדינת ישראל בכלל.

מבין הפרויקטים המתבצעים בשטח ישראל נתמקד בכמה פרויקטים המצביעים להבנתנו על כוונת הארגון לקנות השפעה על אופייה של מדינת ישראל, בדגש על אזרחיה הערבים.

אחד הפרויקטים המרכזיים שמנהל Welfare Association בישראל הוא פרויקט ל"העצמת (אוכלוסיית) הנגב". תחת פרויקט זה מתנהלת למעשה פעילות למען הבדואים תושבי הנגב, בדגש על סוגית הקרקעות - בניה ומניעת מימוש צווי הריסה, אישורים לאדמות מרעה ועוד. בפרויקט זה מממן ה-WA בין היתר קמפיינים תקשורתיים ועתירות לבית משפט עליון. בהקשר זה יצוין כי אחד ממקורות המימון לפרויקט הוא מכירת לוחות שנה של הארגון אשר

⁶¹ ראו מאגר מידע של התרומות באתר קרן פורד (סניף קהיר) :

[http://www.fordfound.org/grants/database/searchresults?keywords=welfare+association&phraseType=all&searchIn=all&resultsPerPage=10&yearFrom=all&yearTo=all&amountFrom=ANY&amountTo=A\[20/12/10\] NY&fields=all®ions=mena&programs=all](http://www.fordfound.org/grants/database/searchresults?keywords=welfare+association&phraseType=all&searchIn=all&resultsPerPage=10&yearFrom=all&yearTo=all&amountFrom=ANY&amountTo=A[20/12/10] NY&fields=all®ions=mena&programs=all)

⁶² ראו עמ' 29 בקישור הבא :

[http://www.adalah.org/newsletter/eng/feb10/docs/Adalah_Annual_Report_of_Activities_2009_FINAL\[20/12/10\] %20PDF.pdf](http://www.adalah.org/newsletter/eng/feb10/docs/Adalah_Annual_Report_of_Activities_2009_FINAL[20/12/10] %20PDF.pdf)

הכנסותיהם מוקדשות "לתמיכה בנוכחות הפלסטינית בנגב".⁶³ להבנתנו, זה ייעוד הפרויקט כולו, ובאספקלריה זו יש לבחון את כל פעילותו המתבצעת בנגב, ובכלל זה גם תכניות משנה הקשורות בחינוך, בהעצמת נשים וכו'.

על הארגונים והגופים הישראליים המקבלים תרומות עבור פעילות בנגב נמנים לדוגמה הארגונים הבאים: **סידרה** (Sidra Association), **עדאלה**, **מועצת הכפרים הבלתי מוכרים בנגב**, **אהלי ועוד**.

באופן דומה, פועלת האגודה באזורים נוספים בשטח ישראל תוך שהיא עוסקת רבות בפעילות **בעלת אופי נדל"ני**. פרויקטים רבים עוסקים בשחזור בתים - ביפו, בעכו ועוד.

נראה, כי יש לראות במכלול פעילות נדל"נית זו - בכפיפה אחת עם הפרויקט המתבצע בירושלים - ניסיון לעגן ולשמר נוכחות ערבית בעלת זהות פלסטינית (להבדיל מערבית-ישראלית) במוקדים מסוימים בשטחי מדינת ישראל.

4. מאבק ביזמת השירות הלאומי- אזרחי לערביי ישראל

בשנים האחרונות מנסה המדינה לקדם יזמות לשילוב המגזר הערבי במסגרות של שירות לאומי-אזרחי. מנגד, המנהיגות הערבית המקומית נוקטת בהתנגדות גורפת להצטרפות צעירי המגזר הערבי למסגרת השירות. בראש ההתנגדות ליזמות אלו עומדת עמותת **בלדנה**,⁶⁴ עמותה למען נוער וצעירים ערבים, שהניעה בשנת 2007 קמפיין אגרסיבי במגזר הערבי נגד החלטת הממשלה בעניין.⁶⁵

Welfare Association יחד עם קרן קאטן (Qattan) תמכו כלכלית בקמפיין והיו מעורבים בהתנגדות ליזמות הללו. כך למשל, בכנס שנערך באוקטובר 2007 בחיפה, בצד דוברים מהתנועה האסלאמית ובלדנה, הדגישה נציגת Welfare Association **בפני באי הכנס את הצורך שבשימור הזהות הפלסטינית של ערביי ישראל כסיבה להתנגדות לשירות הלאומי-אזרחי בישראל**.⁶⁶

כרזת הכנס של הארגון בלדנה: "אנחנו לא נשרת- כנס נגד שירות לאומי"
בשולי הכרזה- לוגו Welfare Association

⁶³ כך למשל, בשנת 2004 נאספו \$110,000 לשם כך (ראו דו"ח לשנת 2004 בעמ' 54).

⁶⁴ פירוש המילה: ארצנו. **יצוין כי ארגון בלדנה נתמך, בין היתר, על ידי הקרן החדשה לישראל וקרן קאטן (Qattan).**

⁶⁵ ראו למשל כתבה מיום 14.09.07 באתר ynet: <http://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-3449186,00.html>

⁶⁶ http://momken.org/baladna/en/gallery_en.php, [20/12/10]

<http://momken.org/baladna/gallery/ConferenceNotoCivicServiceElMidanTheatreHaifa20071027/dscf2959.html> [20/12/10]

באופן דומה פועלות תנועות מוסלמיות באירופה - **מנסות להניא את הדור הערבי הצעיר מהשתלבות בחברה ומבקשות להדגיש אצלו את הזהות המוסלמית** על חשבון הזהות האירופאית, או הישראלית במקרה דנן.

יודגש, כי בצד פעילויות אלו תומך Welfare Association במגוון פעילויות נוספות בתחום החינוך, התרבות והרווחה. **בין התרומות ניתן גם למצוא כספים המועברים לרשויות ומסגרות רשמיות במדינת ישראל** (עיריית נצרת והמועצה המקומית כפר כנא).⁶⁷

5. פרויקט (PNGO) Palestinian NGO Project – רקע להקמת NDC

הפרויקט הנו מיזם ענק של הבנק העולמי שהחל ב-1997, ומטרתו היא סיוע לארגונים פלסטיניים לא-ממשלתיים בהעברת סיוע ובמתן שירותים לשכבות הנזקקות בחברה הפלסטינית, וכן חיזוק שיתוף הפעולה בין הארגונים לרשות הפלסטינית.

כמקובל, הבנק העולמי מוציא את הפרויקט לפועל באמצעות גורמי משנה. WA הוא הארגון המוביל בקונסורציום שזכה במכרז של הבנק העולמי לניהול הפרויקט (Welfare – WAC Association Consortium), ושותפות בו גם (CAF) Charities Aid Foundation,⁶⁸ וה- British Council.⁶⁹ יחד, הם מנהלים את הפרויקט PMO (Project Management Organization) כגוף שאחראי למעשה על תפעולו היומיומי. ה-PMO נמצא תחת פיקוחו של דירקטוריון, ופועל בהתאם להנחיות הבנק העולמי.

השלב הראשון של הפרויקט בוצע בשנים 1997-2000, ותקציבו הסתכם בכ-16.6 מיליון דולר. בעקבות הצלחתו של השלב הראשון, אישר הבנק העולמי שלב שני, שבוצע בשנים 2001-2006, ותקציבו הסתכם בכ-33 מיליון דולר. לאחר מכן, הוחלט על מיסוד השלב השלישי בפרויקט.

כך, במהלך 2006, עם תחילת השלב השלישי, התמקד הפרויקט במיסודו ובביסוסו של גוף מתאם לניהול הפרויקט, הלא הוא (NDC) NGO Development Center. באוקטובר 2006 הפך גוף זה להיות פעיל באופן רשמי.⁷⁰ בפרק הבא נרחיב על הקשר החזק בין הארגונים WA ו-NDC.

⁶⁷ ראו נספח י"ז – "תרומות Welfare Association לגופים ישראליים (פרויקטים ב"שטחי 48 י")" בדוח זה

⁶⁸ <http://www.cafonline.org> [20/12/10]

⁶⁹ <http://www.britishcouncil.org/new> [20/12/10]

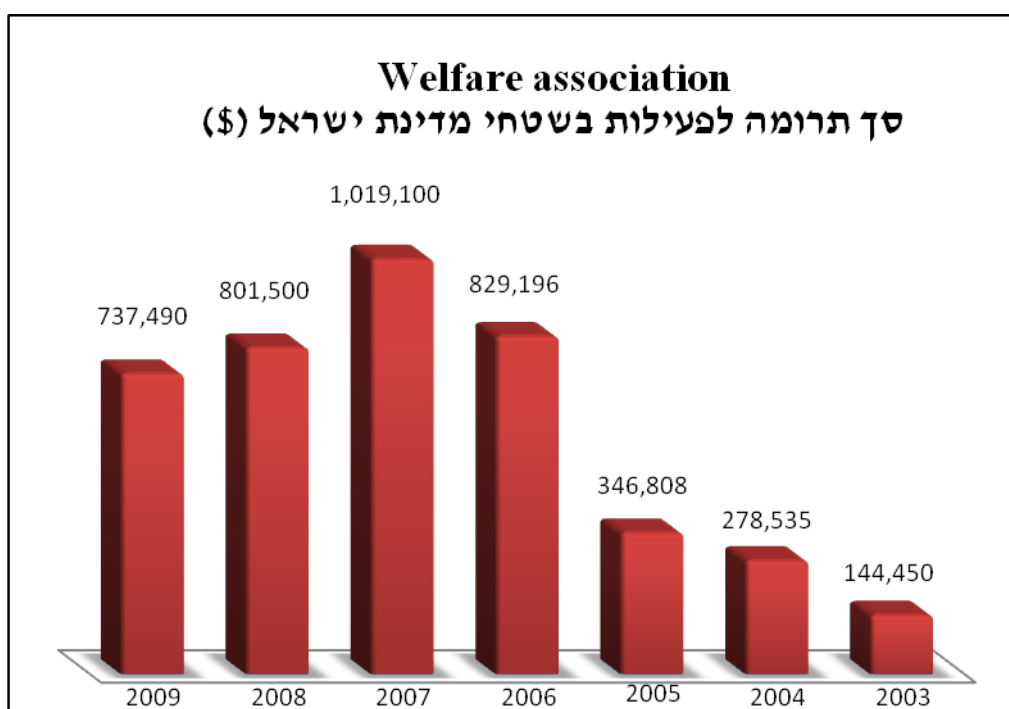
⁷⁰ ראו דו"ח משנת 2006 עמ' 16 ; וכן דו"ח לשנת 2008 עמ' 28.

ד. סיכום פעילות WA

לסיכום פרק זה, נאמר כי WA מקבל תרומות רבות ממדינות, קרנות וארגונים ערביים, בהם גם ארגונים התומכים במשפחות שהידים (Martyrs). התרומות עוברות דרך WA לארגונים ישראלים (רובם ככולם ערביים-ישראליים) ופלסטיניים. ארגונים אלה פועלים לשימור ולחיזוק הזהות והבעלות הערבית-פלסטינית-אסלאמית ברחבי מדינת ישראל.

בצד זאת, בין המוטבים של הארגון, ניתן למצוא גם כמה רשויות ומסגרות רשמיות בישראל, בהן: עיריית נצרת והמועצה המקומית כפר כנא.

מעיון בדו"חות WA עולה, כי בשנים האחרונות הגדיל הארגון באופן משמעותי את מעורבותו באזור. התמיכה בפעילות בשטחי ישראל הולכת ותופסת נפח משמעותי יותר בפעילותו, אם כי עדיין מדובר בחלק קטן מסך התקציב המוקדש לפעילותו באזור.

א. מעורבות Welfare Association בהקמת הארגון NDC

כאמור, הארגון הוקם במרס 2006 במטרה לסייע לחברה הפלסטינית בדגש על המגזר השלישי שלה. בהמשך אותה שנה, במסגרת פרויקט PNGO, החליף ה-NDC את הקונסורציום של ה-WA שנסגר, והפך לאחראי על הפיתוח של המגזר השלישי הפלסטיני ועל מינוף ההצלחה של הפרויקטים הקיימים.

הזיקה בין שני הארגונים מתבטאת בשלוש דרכים:

1. WA תמך בארגון מתחילת דרכו, מימן אותו והעביר לו תשתיות, אנשי צוות ופרויקטים פעילים.⁷¹ כלומר ארגון זה הוקם על בסיס תשתיות קודמות של WA, כך שהזהות ביניהם מלאה.
2. למן הקמתו ועד היום, Welfare Association הנו אחד מהגופים התורמים ל-NDC,⁷² אם כי מדובר בתרומות בהיקפים שאינם גבוהים ביחס לשאר התורמים לארגון זה.
3. הנקודה המרכזית ביותר - שליטתו של Welfare Association במנגנוני ה-NDC, הבאה לידי ביטוי בייצוג בהנהלת הארגון. כך למשל בשנת 2007 החזיק WA בשבעה מתוך שלושה עשר מושבים במועצת המנהלים של ה-NDC.⁷³

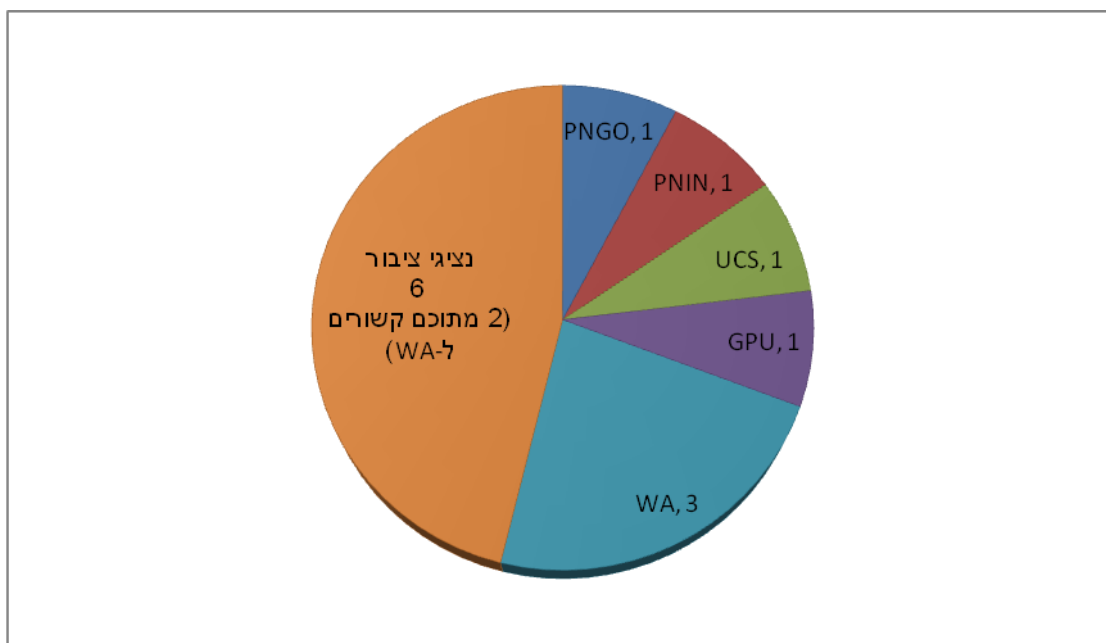
⁷¹ מתוך דו"ח של הארגון : <http://www.ndc.ps/uploads/File/NDC-Financial-Statment.pdf> [20/12/10]

⁷² <http://www.ndc.ps/main.php?id=9> [20/12/10]

⁷³ מתוך דו"ח שנתי של הארגון המופיע בארכיון האינטרנט :

<http://web.archive.org/web/20070423173343/www.ndc.ps/?lang=en&page=about.who.board>
יצוין כי כיום באופן רשמי ישנם פחות נציגים ל-WA בהנהלת NDC, אך מבדיקה מעמיקה על הרקע של אנשי המפתח בארגון – נמצא שלרבים מהם קשר ל-WA, הגם שפורמאלית הם נמצאים שם כמייצגים של ארגונים אחרים. ראו הרחבה על כך בהמשך.

התפלגות חברי מועצת המנהלים של NDC לפי השתייכותם לארגונים

ב. קשרים נוספים בין הארגונים

1. האספה הכללית של NDC כוללת עשרים ושלושה חברים המייצגים את האקדמיה, את סקטור הארגונים ואת הסקטור הפרטי. כל אחד מארבעת ארגוני הגג הפלסטיניים המרכזיים⁷⁴ מיוצג באספה הכללית על ידי שני נציגים. מנגד, Welfare Association מחזיק (נכון לשנת 2007) שלושה נציגים באספה הכללית.

2. לצורך המחשת הקשרים בין שני הארגונים מובאים להלן בעלי תפקידים הפועלים בהווה או שפעלו בעבר ב-Welfare Association וב-NDC במקביל:

- **Atallah Kuttab** – משמש מנכ"ל⁷⁵ ה-WA וחבר דירקטוריון⁷⁶ של ה-NDC מטעם ה-WA. ככל הנראה סיים את תפקידו כחבר דירקטוריון ב-NDC בשנת 2010, שכן הוא כבר לא מוצג ברשימת חברי הדירקטוריון באתר ה-NDC.⁷⁷
- **Dr. Mohammed Khalil Shadid** – החל לעבוד ב-WA בשנת 1987, שימש סמנכ"ל התפעול של WA בין השנים 1994-2006, ובמשך תשע שנים היה מנהל

⁷⁴ המדובר בארגונים הבאים:

- The Palestinian NGO Network (PNGO)
- The Union of Charitable Societies (UCS)
- The Palestinian National Institute for NGOs (PNIN)
- The General Palestinian Union for NGOs in Gaza (GPU)

⁷⁵ <http://welfare-association.org/en/content/view/16/34/> [20/12/10]

⁷⁶ http://www.ndc.ps/board_data.php?id=5 [20/12/10]

⁷⁷ <http://www.ndc.ps/main.php?id=4> [20/12/10]

ה-Palestinian NGO Welfare Association Consortium שניהל את ה-

Project (PNGO). כיום משמש כגזבר מועצת המנהלים של ה-NDC.⁷⁸

- **Mrs. Rawya Shawa** - משמשת חברה באספה הכללית של WA,⁷⁹ וכחברת דירקטוריון של NDC⁸⁰ בשנים 2007-2009.

- **Hisham Qaddumi** – משמש כחבר באסיפה הכללית של WA,⁸¹ וכחבר דירקטוריון של NDC⁸² בשנים 2007-2009.

- **Ghassan Kasabreh** – מנכ"ל ה-NDC,⁸³ ניהל את Project Management Organization (PMO) של Welfare Association.⁸⁴

- **Alaa' Ghalayini** - מנהל תכנית עזה של ה-NDC, עבד במשך שבע שנים כמנהל תכניות בכיר בקונצוריום של WA בעזה.⁸⁵

- **Sufian Mushasha** - הצטרף ל-Welfare Association בשנת 2005 כדירקטור. היום מכהן בתפקיד חבר דירקטוריון ב-NDC.⁸⁶

3. קשרים נוספים:

מוניב מצרי (Munib R. Masri), המשמש יו"ר של כבוד וחבר דירקטוריון ב-WA, מכהן בין היתר בתפקיד יו"ר מועצת המנהלים של חברת Palestine (PADICO) Development and Investment Company, חברה שמטרתה חיזוק הכלכלה הפלסטינית באמצעות השקעה בתחומים שונים במגזר הפלסטיני. במועצת המנהלים של חברה זו⁸⁷ מכהן זאהי חורי, המשמש יו"ר ה-NDC.⁸⁸

נראה כי המשקל של Welfare Association בהנהלת הארגון גדול יותר, ולהבנתנו יש בכך כדי ללמד על מרכזיותו וכוחו של WA בפעילות NDC ועל פוטנציאל למעורבותו בפעילות של הארגון ובניתובה.

⁷⁸ [20/12/10] , <http://www.ndc.ps/main.php?id=4>

[20/12/10] , <http://www.ndc.ps/uploads/File/AR%202009%20for%20website.pdf>

[20/12/10] [http://www.ndc.ps/uploads/File/NDC%202008%20English%20Annual%20Report\(1\).pdf](http://www.ndc.ps/uploads/File/NDC%202008%20English%20Annual%20Report(1).pdf)

[20/12/10] http://www.ndc.ps/PDF/English_Annual_Option.pdf

[20/12/10] http://welfare-association.org/en/index2.php?option=com_content&do_pdf=1&id=15⁷⁹

[20/12/10] , <http://www.ndc.ps/uploads/File/AR%202009%20for%20website.pdf>⁸⁰

[20/12/10]

[20/12/10] [http://www.ndc.ps/uploads/File/NDC%202008%20English%20Annual%20Report\(1\).pdf](http://www.ndc.ps/uploads/File/NDC%202008%20English%20Annual%20Report(1).pdf)

[20/12/10] http://www.ndc.ps/PDF/English_Annual_Option.pdf

[20/12/10] http://welfare-association.org/en/index2.php?option=com_content&do_pdf=1&id=15⁸¹

[20/12/10] , <http://www.ndc.ps/uploads/File/AR%202009%20for%20website.pdf>⁸²

[20/12/10]

[20/12/10] [http://www.ndc.ps/uploads/File/NDC%202008%20English%20Annual%20Report\(1\).pdf](http://www.ndc.ps/uploads/File/NDC%202008%20English%20Annual%20Report(1).pdf)

[20/12/10] http://www.ndc.ps/PDF/English_Annual_Option.pdf

[20/12/10] <http://www.ndc.ps/main.php?id=64>⁸³

[20/12/10] <http://www.ndc.ps/main.php?id=7>⁸⁴

[20/12/10] <http://www.ndc.ps/main.php?id=7>⁸⁵

[20/12/10] http://www.ndc.ps/board_data.php?id=7⁸⁶

[20/12/10] http://www.padico.com/about-2_2.shtm⁸⁷

[20/12/10] http://www.ndc.ps/assembly_data.php?id=11⁸⁸

1. תקציב שנתי:

תקציבו השנתי של NDC עומד בשנים האחרונות על כ-19 מיליון דולר במוצא ומציב אותו כאחד הארגונים הפלסטיניים המקומיים המשמעותיים ביותר. הגופים התורמים לארגון כוללים מדינות וגופים בינ"ל, בעיקר אירופאים, וסוכנויות הפועלות מטעמם וכן קרנות גדולות.

2. תורמים מרכזיים:

בדו"חות המתפרסמים מטעמו, מציין ה-NDC את רשימות התורמים שלו. בין התורמים המרכזיים לארגון ניתן למנות את הגופים הבאים:

- Welfare Association
- The World Bank
- AFD - Agence Française de Développement
- Swiss Agency for Development and Cooperation (SDC)
- Netherlands Representative Office to the Palestinian Authority
- Swedish International Development Cooperation Agency
- Danish Representative Office to the Palestinian Authority
- European Commission's Technical Assistance Office for the West Bank and Gaza Strip
- DED - Deutscher Entwicklungsdienst (German Development Service)

נוסף עליהם מציין הארגון כי הוא מקבל תרומות מתורמים ערבים ופלסטינים פרטיים, אך אלו אינם מופיעים בדו"חות מטעמו.⁸⁹

מעיון ברשימת התורמים עולה כי מקורו של חלק הארי מהתרומות בגופים ממסדיים ממדינות אירופה. מדובר בסוכנויות סיוע הפועלות כזרוע מטעם המדינה, תחת אחד ממוסדות הממשלה, אשר תרומות למטרות שונות ברחבי העולם על פי האינטרסים שאותה מדינה מבקשת לקדם.

בדיקת התרומות של גופים אלה מלמדת כי במקביל לתרומתם ל-NDC מעבירים הארגונים הללו גם תרומות ישירות לגופים הנתמכים על ידו.⁹⁰

בפועל משמש NDC כגוף המאפשר, בעיקר לכמה גופים ממסדיים ממדינות אירופה, תיאום וטיפול ברמה אסטרטגית בסוגיות של זכויות אדם, תוך שיפור שיתוף הפעולה

⁸⁹ עם זאת, ניתן לומר כי כסף מגורמים ערביים מתקבל בארגון בעקיפין באמצעות Welfare Association, התומך בארגון, ומחזיק בו תפקיד משמעותי ועמדות כוח (ראו לעיל) ואשר נתמך, בין היתר, על ידי קרנות ערביות שונות, ביניהן התרומות לפעילות תומכת טרור.

⁹⁰ כך למשל, מבדיקת התרומות עולה, כי ישנה רמת תאימות גבוהה בין ארגוני השטח הנתמכים על ידי NDC לארגוני שטח הנתמכים על ידי הסוכנות השוודית, SIDA, התומכת במקביל ב-NDC.

בין התורמים. זאת, בנוסף ליתרונות נוספים הגלומים בכך, כגון הפחתת ההוצאות והצורך במנגנונים אדמיניסטרטיביים רבים. ה-NDC משמש עבור המדינות התורמות גוף מקשר, האחראי על יישום המדיניות ומתאם בין התורמים לנתמכים.

מעצם היותו ארגון הפועל לחזק את המגזר השלישי, נמצא ה-NDC בקשרים עם מאות ארגונים, קטנים כגדולים. עבודתו מול ארגונים אלה מתאפיינת בתמיכה כספית (העברת תרומות וקישור לתורמים), פיתוח, סיוע בהתנהלות ושיפור האפקטיביות. ניתן לומר כי בשקלול תמיכת ה-NDC בארגוני גג פלסטיניים, נמצא כי הארגון פועל מול למעלה מאלף ארגונים, כך שהוא מהווה כתובת מרכזית לכל המבקשים לפעול מול מגזר זה.

ד. פעילות הארגון

1. פרויקטים ייעודיים:

ל-NDC מגוון פעילויות רחב בתחומים שונים. מדינות וגופים מממנים חלק מהפרויקטים בצורה ישירה דרך ה-NDC - כך למשל צרפת מממנת פרויקט תעסוקה, והבנק העולמי מממן את פרויקט פיתוח המגזר השלישי הפלסטיני (PNGO הנ"ל). מדובר בפרויקטים שרובם בעלי אופי קהילתי ורווחתי, כלומר גופים הפועלים במסגרת פרויקט, שלא בהכרח מנהלים במוצהר פעילות אנטי-ישראלית.

ארבע מבין המדינות התורמות ל-NDC - שווייץ, דנמרק, הולנד ושוודיה (להלן: קואליציית המדינות התורמות) - באמצעות סוכנויות סיוע החוץ שלהן, מממנות את הפרויקטים העוסקים בזכויות אדם ומנהל תקין - להם השפעה ישירה בהקשר הישראלי.⁹¹

2. הפרויקט לזכויות האדם ומנהל תקין והארגונים הנתמכים:

פרויקט זה מתבצע במעורבות Welfare Association ותרומת SDC (סוכנות הסיוע השווייצרית), בשמן של ארבע המדינות התורמות.⁹² כך שיש לערוך הבחנה בין התורמים לארגון, לאור ההבדלים הדרמטיים בייעודי הפרויקטים השונים והמוטבים שלהם. רוצה לומר, מתוך כלל הפרויקטים שמפעיל הארגון, תמיכה ומעורבות בפרויקט זכויות האדם ומנהל תקין, נעשות דווקא בזיקה לישראל ולהפרות זכויות האדם שפעילותה כ"כובשת" יוצרת כביכול. כספי התרומה מיועדים למטרה זו.⁹³

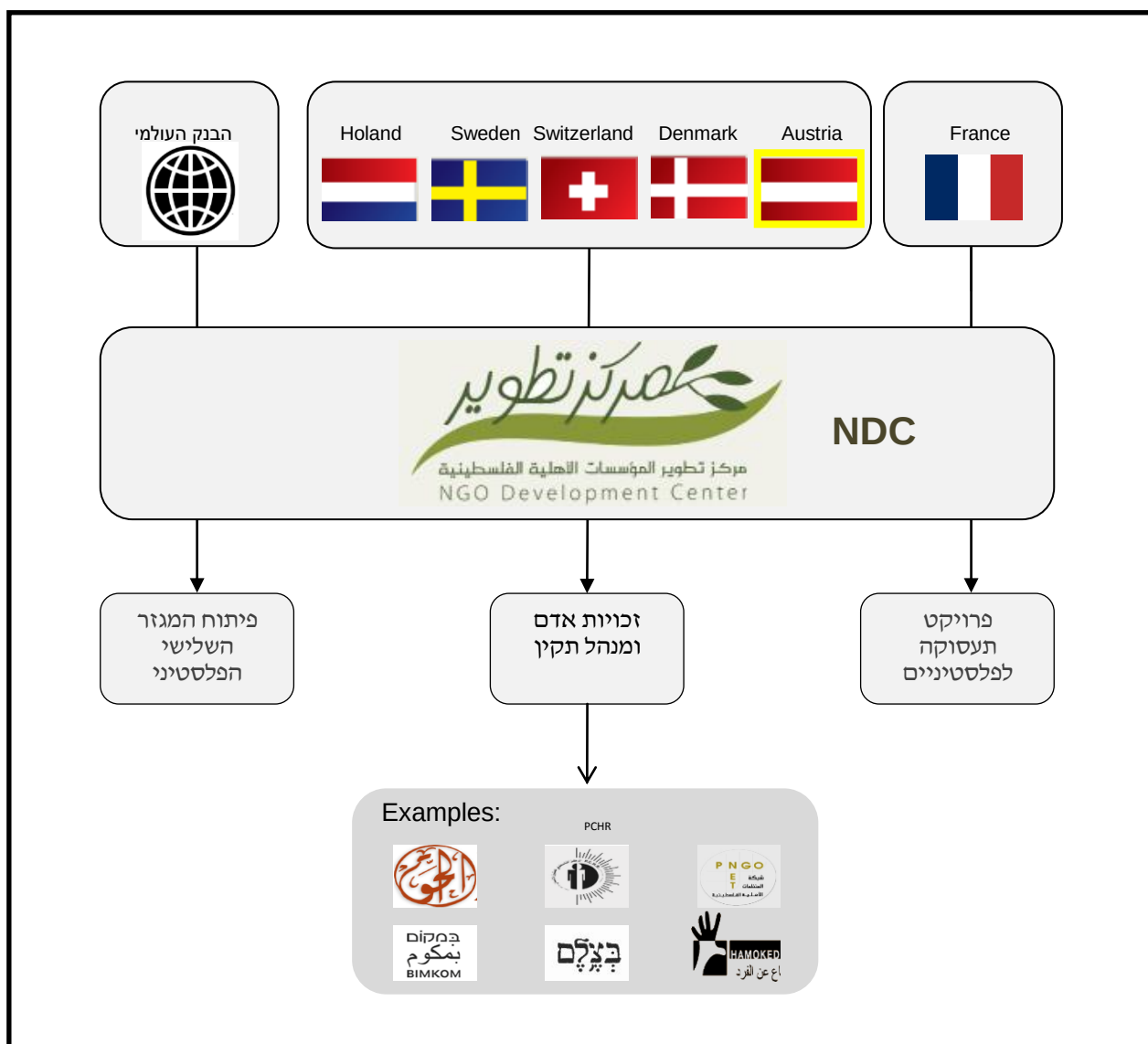
התורמים ל-NDC וייעוד תרומתם

⁹¹ http://www.ndc.ps/PDF/CAPABILITY_STATEMENT.pdf [20/12/10]

⁹² מנגד, הבנק העולמי מעורב פחות בפעילות זו אלא מוביל את פרויקט III Project Palestinian NGO. כך גם סוכנות הסיוע הצרפתית אינה מעורבת בפעילות זו, והיא התורמת המרכזית לפרויקט מקומות העבודה. ראו:

http://www.ndc.ps/PDF/CAPABILITY_STATEMENT.pdf [20/12/10]

⁹³ בראייתנו, אין חשיבות לנתון בדבר יחס התרומות למטרה זו לבין סך התרומות לארגון, כיוון שמקורו בתורמים שונים, ובכספים ש"נצבעו" למטרה זו ספציפית על ידי קואליציית המדינות התורמות.

במסגרת הפרויקט נבחרו במהלך 2008 על ידי ה-NDC, ואושרו בידי ועדת היגוי מטעם המדינות התורמות, למעלה מעשרים ארגונים ישראלים ופלסטיניים. ארגונים אלה מקבלים תמיכה מה-NDC בהיקף של כ-5.3 מיליון דולר (הסכום מתייחס לתקופה שבין יולי '08 לבין דצמבר '09)⁹⁴ מתוך למעלה מ-6 מיליון דולר שהקצתה קואליציית המדינות התורמות ל-NDC לשם כך. במסגרת זו, יועדו כ-1.89 מיליון דולר לארגונים הישראליים הבאים:

שם הארגון	סכום (דולר)
רופאים למען זכויות אדם	125,000
הוועד הציבורי נגד עינויים בישראל	240,000
המוקד להגנת הפרט	500,000
במקום	14,940+150,000
בצלם	450,000
הוועד נגד הריסת בתים	80,000
מוסאווה ⁹⁵	150,000
שוברים שתיקה	41,250
גישה	50,000
יש דין	46,000
קו לעובד	50,000
סה"כ	1,897,190

⁹⁴ <http://www.ndc.ps/uploads/File/HRGGList.pdf> [20/12/10] וכן-
[http://www.ndc.ps/uploads/File/Copy%20of%20HRGG%20List%20of%20beneficiary%20NGOs\(1\).p](http://www.ndc.ps/uploads/File/Copy%20of%20HRGG%20List%20of%20beneficiary%20NGOs(1).p)
[20/12/10] df
[http://www.ndc.ps/uploads/File/NDC%202008%20English%20Annual%20Report\(1\).pdf](http://www.ndc.ps/uploads/File/NDC%202008%20English%20Annual%20Report(1).pdf) [20/12/10]
⁹⁵ יכול להיות שמדובר בארגון מוסאווה הפלסטיני ולא הישראלי.

בה בעת, הוקצה עבור הארגונים הפלסטיניים הבאים סך של כ-3.5 מיליון דולר:

שם ארגון	סכום (דולר)
Women's Centre for Legal Aid and Counseling	300,000
Jerusalem Center for Women	30,000
The Arab Thought Forum	80,000
Al Dameer Association for Human Rights	200,000
Al Mezan Centre for Human Rights	500,000
Palestinian centre for Human rights (PCHR)	400,000
Women's Affairs Center	100,000
The Palestinian NGO Network (PNGO)	130,000
Al Haq	500,000
Defence for Children International	450,000
Ramallah Center for Human Rights Studies	70,000
Jerusalem Legal Aid and Human Rights Center	165,000
Women's Affairs Technical Committee	100,000
Addameer Prisoner Support and Human Rights Association	250,000
Women for Life	100,000
Badil: Resource Center for Palestinian Residency and Refugee Rights	100,000
The Palestinian Working Women Society for Development	60,000
Center for Human Rights and Democratic Participation (SHAMS)	50,000
The Palestinian Counseling Centre (on behalf of the Coalition for Jerusalem)	הארגון מופיע ללא סכום
סה"כ	3,585,000

כאמור, רשימת הארגונים הנ"ל כוללת ארגונים רבים המנהלים פעילות נגד מדיניות מדינת ישראל וצה"ל. לדוגמה: קריאה לחרם בינלאומי על מדינת ישראל, קריאה לא לקבל את מדינת ישראל ל-OECD, שותפות להגשת תביעות נגד בכירים ישראליים בחו"ל, ועוד. ארגונים אלה עוסקים, רובם ככולם, ב"זכויות אדם" בהקשר המסוים הזה. במסגרת הפרויקט אמנם מבקשים - כך, לפי הצהרות קואליציית המדינות התורמות⁹⁶ - לקדם גם מנהל תקין וזכויות נשים, אך נראה כי סוגיות אלו נמצאות בשוליים ולא במוקד.

על מאפייני הפעילות של הארגונים הנתמכים במסגרת פרויקט זכויות האדם ניתן ללמוד גם מקובץ ההנחיות שמפרסם ה-NDC. במסגרת הקובץ מציין הארגון כי הוא תומך, בין היתר, בארגונים ישראליים ופלסטיניים העוקבים אחר הפרות זכויות אדם של "צבא

⁹⁶ ראו למשל הצהרת דנמרק -9815-4458-DE5D-C2454AE2 http://www.um.dk/NR/rdonlyres/48BB22F48B2C/0/05PalaestinaMultidonorsekretariat.doc (עמ' 4). [20/12/10]

הכיבוש הישראלי" ומתעדים אותן או המנהלים תעמולה או פעילות משפטית בקשר להפרות אלו.⁹⁷

עוד עולה מעיון במסמכים אלו כי הפעילויות של ארגוני זכויות אדם (בגינן מתבקשת התרומה) יכולות לכלול פעילות משפטית הקשורה להפרות זכויות אדם המובאת בפני בתי משפט (כולל בישראל). כך שניתן לומר כי הארגון מקדם את האג'נדה שלו בין היתר באמצעות תמיכה בעתירות לבתי המשפט בישראל ובעולם, ובניהול לוחמה משפטית נגד מדיניות מדינת ישראל.

3. פרויקטים לדוגמה

יודגש, כי בצד הארגונים הנ"ל, תומך NDC בעשרות רבות של ארגונים פלסטיניים מקומיים (במגוון נושאים: חקלאות, רווחה, איכות הסביבה, תרבות ועוד) בסכומים דומים, שרשימה זו לא מתייחסת אליהם, כפי שאיננה מתייחסת לכלל הפעילות ההומניטארית שמנהל Welfare Association.

בנוסף, במהלך עבודתו הוכן ב-NDC מסמך קוד אתי לארגונים פלסטיניים. מסמך זה הנו וולונטרי, אך עד כה חתמו עליו ארגונים פלסטיניים רבים. ייעודו - הסדרת כללי התנהלות למגזר השלישי בדגש על שקיפות, דיווח ומנהל תקין. במסמך זה נכתב בין היתר כי הארגון שולל כל פעילות נורמליזציה עם "הכובש", וביטויים נוספים המבקשים לקדם את זכות השיבה.⁹⁸ נראה כי הארגון קורא לכל המאמצים של הקוד לקחת חלק באג'נדה זו. במקביל, גם בחזון הארגון הוא קורא למימוש זכות השיבה ולייסוד מדינה פלסטינית עצמאית שבירתה ירושלים.⁹⁹

4. ארגונים לדוגמה המקבלים כסף במסגרת הפרויקט:

• Palestinian Centre for Human Rights (PCHR)

PCHR הוא דוגמה לארגון המקבל סיוע כספי מ-NDC ומנהל לוחמה משפטית נגד ישראל בהעמדת אישי ציבור וקציני צה"ל לדין במדינות אירופה וארה"ב. ארגון זה עומד מאחורי מרבית התביעות שהוגשו עד היום ברחבי העולם כנגד אישים ישראלים.¹⁰⁰ כאמור, פעילות זו עונה על הקריטריונים לקבלת תרומה מ-NDC; במשתמע, מקבלי ההחלטות והתורמים לארגון מעוניינים בקידום פעילות מסוג זה.

⁹⁷ <http://www.ndc.ps/uploads/File/Guidelines%20for%20submission%20HRGG%20%20.pdf> [20/12/10]
⁹⁸ <http://www.ndc.ps/uploads/File/1204355297.pdf> [20/12/10] (עמ' 10-11). על פי המסמך, הארגון קורא לשיבת הפליטים לבתיים המקוריים.

⁹⁹ <http://www.ndc.ps/main.php?id=2> [20/12/10]

¹⁰⁰ PCHR הוביל את התביעות כנגד האישים הבאים: (להרחבה ראו -Im-Tirzu/NIF <http://www.stuffings.co.il>) [20/12/10] (ADALA-Report.pdf)

- שאול מופז (אנגליה 2002)
- דורון אלמוג (אנגליה 2005)
- אבי דיכטר (ארה"ב 2005) בשיתוף עם ארגון CCR האמריקני
- משה יעלון (ניו זילנד 2005)

אך אל לנו להרחיק עד לגופים הנתמכים על ידי ה-NDC. נראה, כי גם בגופים המרכיבים את שדרת הניהול, המחזיקים בעמדות השפעה בו, יש מהם המהווים גורם פעיל בפעילות אנטי-ישראלית.

• The Palestinian NGO Network (PNGO)

ה-PNGO, אחד מארגוני הגג הפלסטיניים המרכזיים, המיוצג בהנהלת ה-NDC, מעורב בקידום חרם על ישראל (כחלק מתנועת ה-BDS).¹⁰¹ ואפשר שגם ה-NDC עצמו חתם בעבר (2005) על קריאה דומה לחרם על ישראל.¹⁰²

ה. סיכום פעילות NDC

נראה אפוא, כי פעילות ארגון NDC הנה בעלת אופי אנטי-ישראלי ברור ומובהק. חלק ניכר מתקציב הפרויקט העוסק בזכויות אדם מקדם הלכה למעשה פעילויות בעייתיות כגון לוחמה משפטית וחרם על ישראל.

בד בבד, בחינה מעמיקה והבנת מעמדו של Welfare Association בארגון NDC וריבוי הקשרים ביניהם, מלמדים כי גם בערוץ עקיף זה ניתן מימון בעקיפין לארגונים שונים, ובהם ארגונים ישראליים, המנהלים פעילות בעלת מאפיינים אנטי-ישראליים, והמבקשים להשפיע על אופייה של מדינת ישראל.

■ בנימין בן אליעזר, אבי דיכטר, משה יעלון, דן חלוץ, דורון אלמוג, גיורא איילנד, מיכאל הרצוג (ספרד 2008)
■ עמי איילון (הולנד 2008)

¹⁰¹ ראו רשימת הארגונים החברים בתנועה הקוראים לחרם על ישראל:

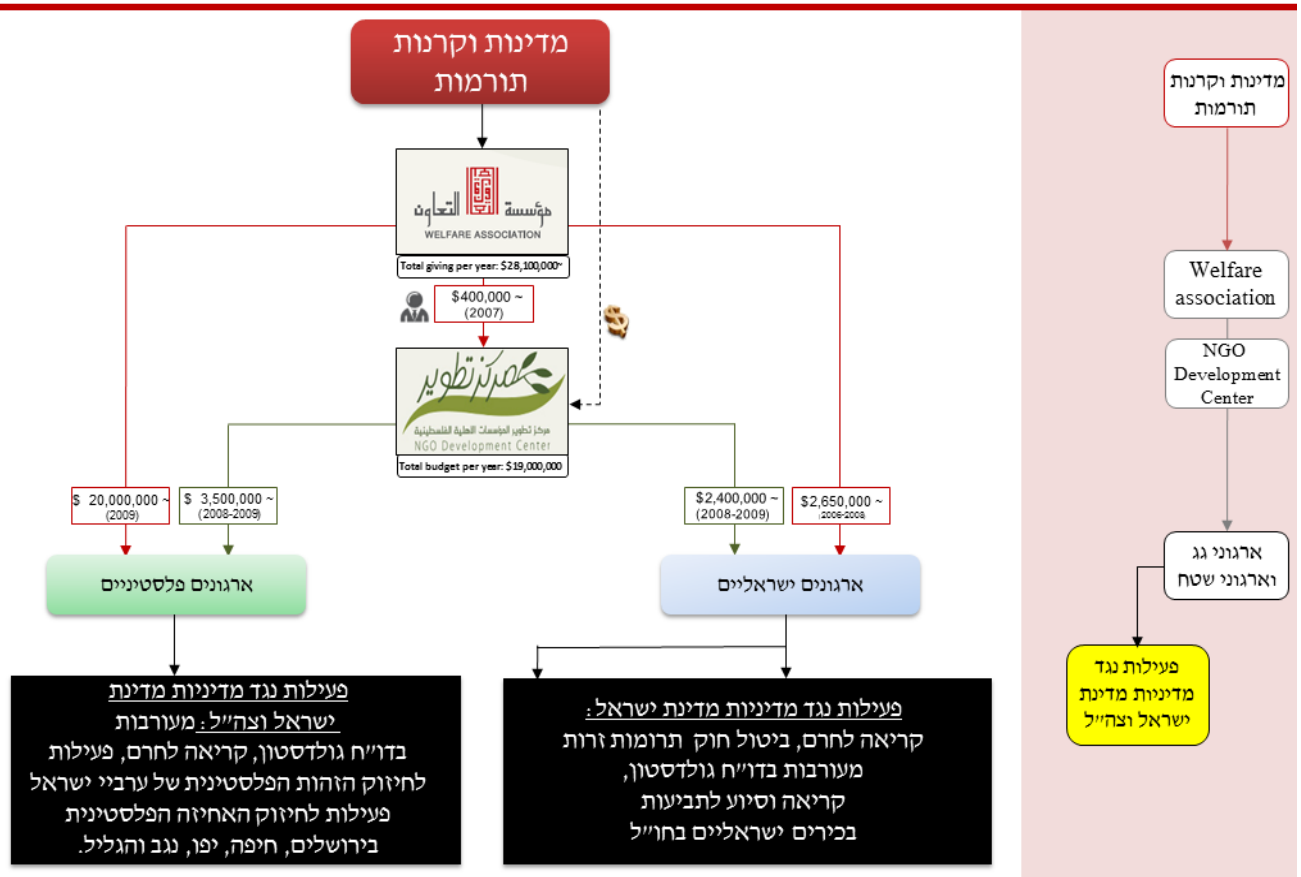
<http://www.bdsmovement.net/?q=node/126> [20/12/10] יצוין כי בקידום החרם על מדינת ישראל מעורבים - בין הגופים הנתמכים - גם הארגונים הערביים-ישראליים הבאים: BADIL, Al Dameer, Al-Haq, Al Mezan ועוד. כך שלארגון פעילויות אנטי ישראליות בכמה נדבכים.

¹⁰² <http://www.imra.org.il/story.php3?id=46767> [20/12/10] עפ"י NGO - Monitor. יודגש כי NGO - Monitor מפנה לאתר הקריאה לחרם <http://www.bdsmovement.net> אך שם לא מופיע כיום אזכור לארגון.

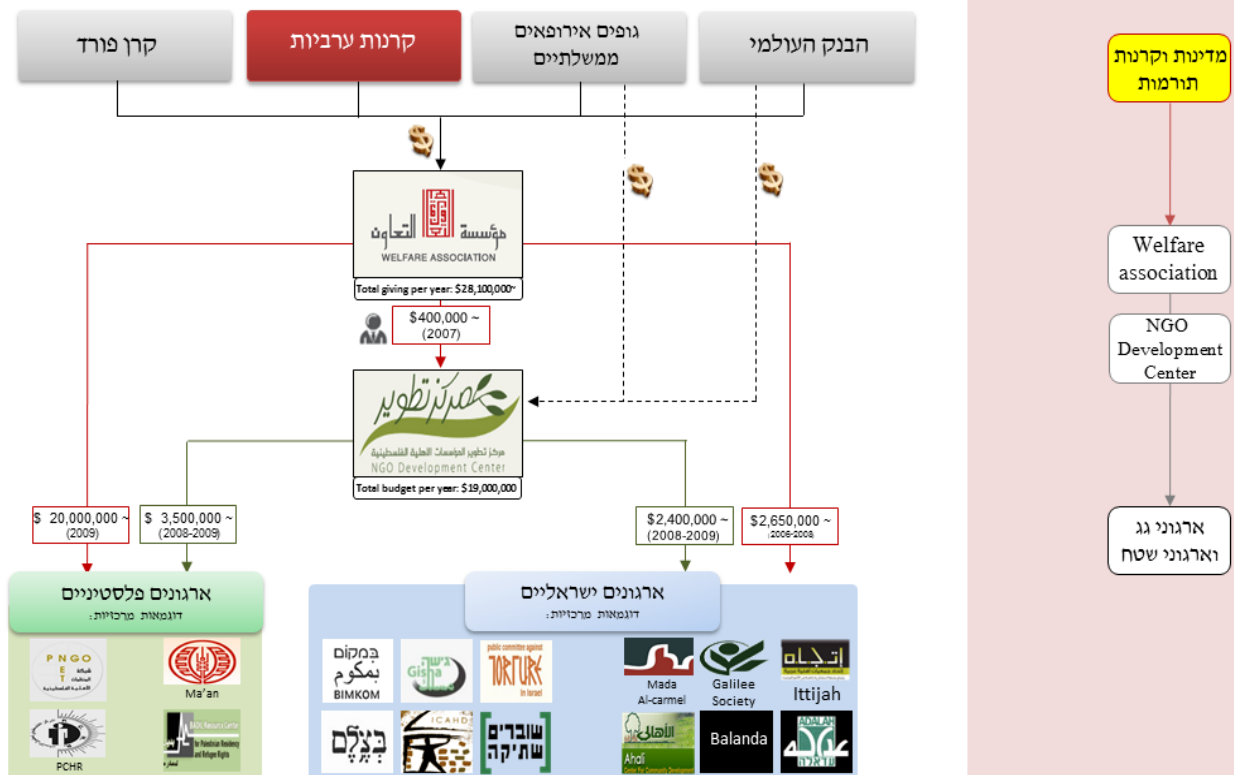
נספחים

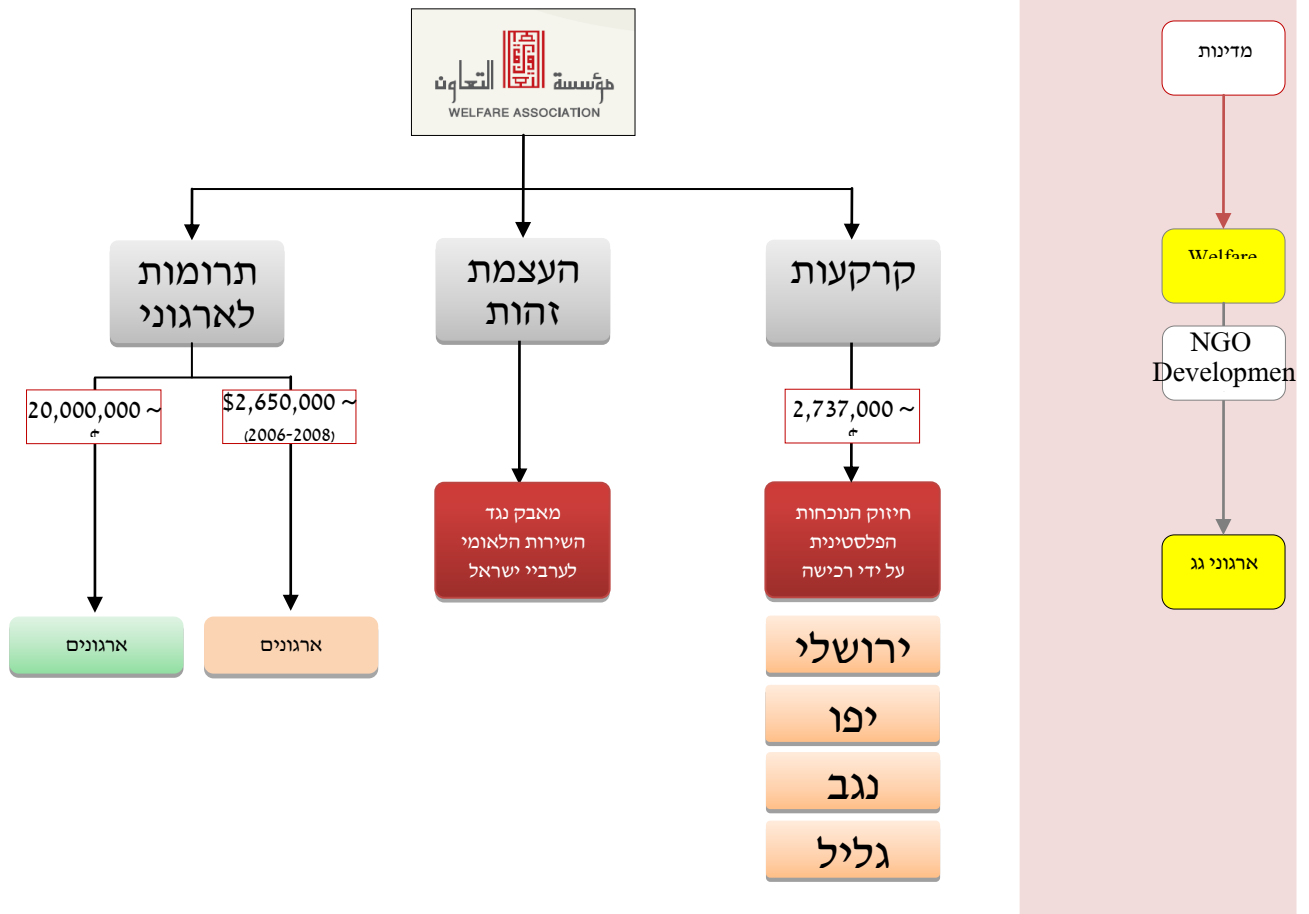
עמוד	כותרת	נספח
41	מעורבות מדינות וקרנות תורמות בפעילות נגד מדיניות מדינת ישראל וצה"ל	א'
42	מימון קרנות וארגונים ערביים הפועלים לקידום אג'נדה נגד מדיניות מדינת ישראל וצה"ל	ב'
43	מעורבות Welfare association בפעילות בתחומי מדינת ישראל	ג'
44	מימון קרנות וארגונים ערביים הפועלים לחיזוק הזהות והבעלות הפלסטינית-אסלאמית בירושלים	ד'
45	מעורבות מדינות ערביות וקרנות התומכות במשפחות של שהידים (Martyrs) במימון ארגונים ישראליים ופלסטיניים	ה'
46	מדינות וקרנות התורמות ל- Welfare association	ו'
47	מדינות וקרנות התורמות ל- Welfare association ובהן קרנות התומכות במשפחות שהידים (Martyrs)	ז'
48	תרומות מגופי ממשל אירופיים ל- NDC	ח'
49	פירוט תרומות מגופי ממשל אירופיים ל- NDC	ט'
50	ראיות למעורבות IDB והקרנות Al-Aqsa & Al-Quds בתמיכה במשפחות של שהידים (Martyrs)	י'
54	הקמת NDC בידי Welfare association כולל העברת פעילויות	יא'
55	תרומות Welfare association ל- NDC	יב'
56	מעורבות Welfare association בניהול NDC	יג'
57	מימון ארגונים ערבים-ישראליים בידי Welfare association	יד'
58	מימון ארגונים ישראליים בידי NDC	ט"ו
60	התפתחות שיתוף הפעולה בין המדינות האירופאיות התורמות בהקמת NDC	ט"ז
62	תרומות Welfare Association לגופים ישראליים (פרויקטים ב"שטחי '48")	י"ז
74	מידע נוסף על ארגונים ישראליים המופיעים בדו"ח	י"ח

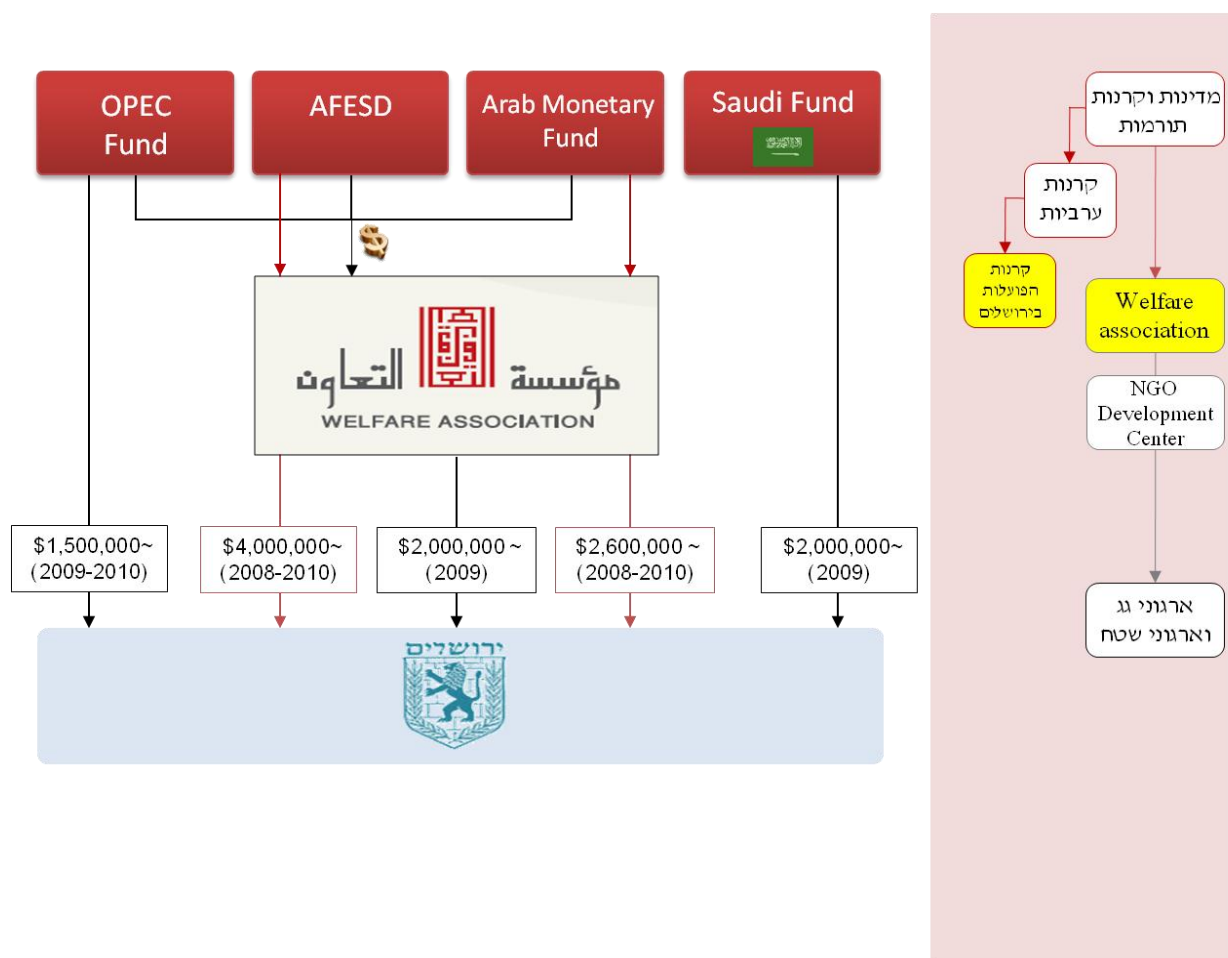
מעורבות מדינות וקרנות תורמות בפעילות נגד מדיניות מדינת ישראל וצה"ל

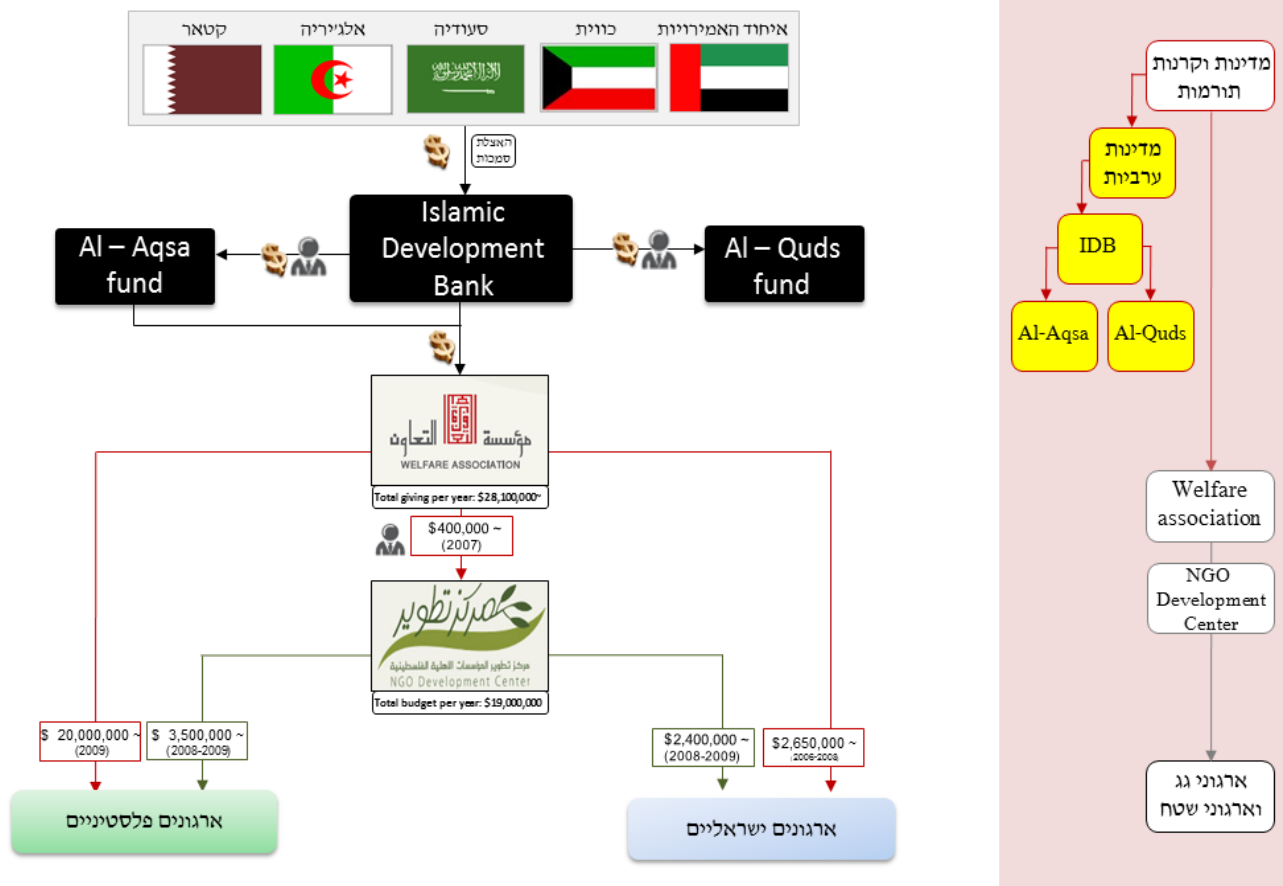
מעורבות קרנות ערביות במימון פעילות ארגונים ישראלים ופלסטיניים

מעורבות מדינות ערביות וקרנות התומכות בטרור
במימון ארגונים ישראליים ופלסטיניים

Donor Partners		
Foundations		
▪ A.M. Qattan Foundation ▪ Al- Fanar Foundation ▪ Al Nour Charitable Foundation ▪ Al-Ali Foundation for Human & Social Development ▪ Albert Nassar Foundation ▪ American University of Beirut – (AUB) ▪ Arab Fund for Arts & Culture ▪ Arab Human Rights Fund ▪ EFG- Hermes Foundation	▪ Emirates Foundation ▪ Iord Foundation ▪ FOSI ▪ Foundation for the Future ▪ Gerhart Center for Philanthropy and Civic Engagement ▪ Hani Qaddumi Scholarship Foundation ▪ Injaz ▪ Jordan River Foundation ▪ King Hussein Cancer Foundation	▪ Malkhazumi Foundation ▪ Najib Sawiris Foundation for Social Development ▪ Paltel Group Foundation for Community Development ▪ Smiling Children Foundation ▪ The Society of Majid Bin Abdulaziz for Development and Social Services ▪ Universal Education Foundation ▪ Wakfayat Al-Maadi Community Foundation
Arab Financial Institutions		
▪ Arab Gulf Fund Program for UN Development Organizations (AGFUND)	▪ Islamic Development Bank	▪ Salam Ya Sghar Fund
Foreign Organizations, Agencies and Funds		
▪ Agency Francaise de Development (AFD) ▪ Austrian Development Agency (ADA) ▪ British Lottery Fund via WA-UK ▪ Department For International Development (DFID) via WA-UK ▪ Norwegian People's Aid ▪ Norwegian Refugee Council (NRC) ▪ Norwegian Representative Office	▪ ST. Mary & Peter the Baltons ▪ Spanish Consulate ▪ Swiss Agency for Development and Cooperation (SDC) ▪ UNESCO ▪ Welfare Association- U.K (WA-UK) ▪ International Development & Relief Foundation via WA-UK ▪ World Bank	
Private Sector Companies		
▪ Abraaj Capital ▪ Bahrain Chamber of Commerce ▪ Barakat Travel Agency	▪ Cayan Investment & Development ▪ Near East Investment Company	
Welfare Association 55 Annual Report 2009		

מתוך דו"ח שנתי של הארגון:

[20/12/10] http://welfare-association.org/en/images/stories/publications/AR_2009_English.pdf

נספח ז' - מדינות וקרנות התורמות ל- Welfare association ובהן קרנות התומכות במשפחות שהידים (Martyrs)

לדוגמא: שנת 2004
(משנת 2005 הארגון אינו מפרסם פירוט סכומים אלא שמות ארגונים נתרמים בלבד)

Funding Agency	Project	USD
World Bank	Palestinian NGOs Project	10,477,609
Arab Fund –Kuwait	Emergency Relief	5,450,730
Arab Monetary Fund-UAE	Emergency relief	4,653,336
Al Masref Al-Arabi-BADEA	Emergency Relief	3,221,525
OPEC Fund-Vienna	Emergency Relief	2,000,000
WA(UK) – EU	East Jerusalem Hospitals and MCU	1,264,519
Islamic Development Bank, al-Aqsa Fund-Saudi Arabia	OCJRP	796,606
International Youth Foundation-USAID	IT4youth Project	656,805
United Palestinian Appeal-USAID	EEGP	516,241
Kuwait Fund -Kuwait	Rehabilitation Centres	369,000
Arab Fund – Kuwait	OCJRP	293,135
WA(UK)- Diana Princess of Wales Fund-UK	Disability	121,592
International Youth Foundation-USA	Intel Clubhouse	90,937
AGFUND-Saudia Arabia		48,000
Committee for the Support of the Palestinian People –Bahrain		-
Interests on funds of Semi-autonomous projects		11,909
Grand Total		\$29,917,944

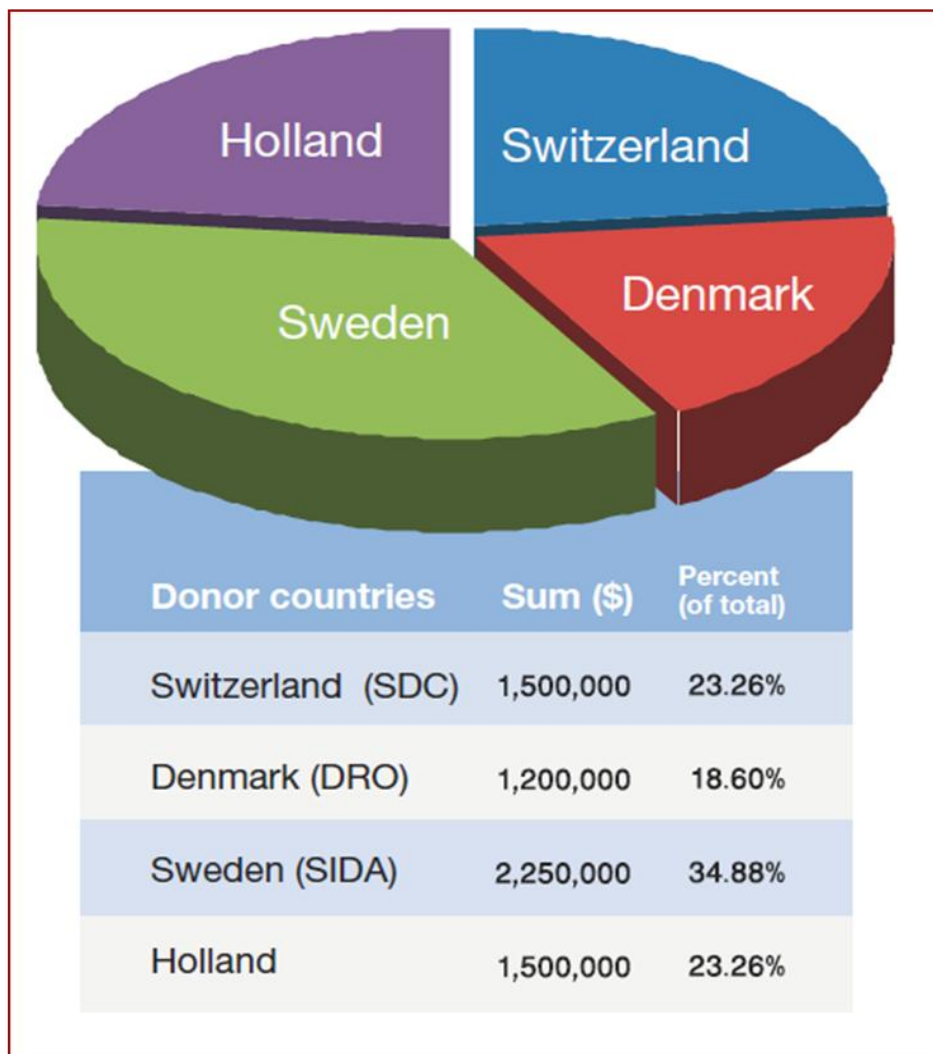
מתוך דו"ח שנתי של הארגון:

[20/12/10] http://welfare-association.org/en/images/stories/publications/AR2004_en.pdf

מתוך דו"ח שנתי של הארגון:

[http://www.ndc.ps/uploads/File/NDC%202008%20English%20Annual%20Report\(1\).pdf](http://www.ndc.ps/uploads/File/NDC%202008%20English%20Annual%20Report(1).pdf)
 [20/12/10]

מתוך דו"ח שנתי של הארגון:

[http://www.ndc.ps/uploads/File/NDC%202008%20English%20Annual%20Report\(1\).pdf](http://www.ndc.ps/uploads/File/NDC%202008%20English%20Annual%20Report(1).pdf)
[20/12/10]

1. חשיפת שינוי ייעוד תרומה שניתנה על ידי האו"ם ל-IDB.
התרומה הועברה על ידי IDB לחמאס

significant spread of radical Islam worldwide. Moreover, in 2001 alone, the IDB transferred \$538 million²³ raised publicly by Saudi and Gulf royal telethons to support the Palestinian intifada and families of Palestinian suicide bombers. The IDB has also channeled UN funds to Hamas, as documented by bank records discovered in the West Bank and Gaza. Yet, the IDB received UN observer status in 2007.

Islamic Development Bank Launches Global Media Campaign

הנתונים מתוך מחקרה של רחל ארנפלד מנהלת מכון המחקר
The American Center for Democracy (ACD)
המופיעים באתר :
[20/12/10] <http://globalmbreport.org/?p=3272>

2. IDB מקים ומנהל את קרנות Al-Quds & Al-Aqsa

120. How the two Funds will be managed?

The Arab finance ministers in their meeting held in Cairo on 23 November 2000 entrusted the Islamic Development Bank (IDB) to manage the two Funds because of the IDB's involvement in the human development of Palestine over the past 25 years. The ministers decided that management of the 2 Funds through the Supreme Council and the Administrative Commission. The Supreme Council consists of finance ministers of participating countries and the Secretary General of the Arab League as permanent members, and the Islamic Development Bank as an observer. The Administrative Commission is composed of representatives of the countries that pledged 3% of the declared capital of the two funds, a representative of countries pledged less than 3%, in addition to representatives of the Palestinian Authority and the Arab League.

מתוך שאלות ותשובות של הבנק :

[http://www.isdb.org/irj/go/km/docs/documents/IDBDevelopments/Internet/\[20/12/10\] English/IDB/CM/About%20IDB/FAQ/Temp_DOC/Q%26A.doc](http://www.isdb.org/irj/go/km/docs/documents/IDBDevelopments/Internet/[20/12/10] English/IDB/CM/About%20IDB/FAQ/Temp_DOC/Q%26A.doc)

3. הקמת קרנות Al-Quds & Al-Aqsa להתמודדות עם ה"תוקפנות הישראלית" :

118. What are Al-Quds Intifada Fund and Al-Aqsa Fund?

Al-Quds Intifada Fund and *Al-Aqsa* Fund are 2 funds that were established by the Arab leaders in the Summit held in Cairo, Egypt in October 2000 to assert the comprehensive Arab support for the Palestinian people in face of continuous Israeli aggression.

מתוך שאלות ותשובות של הבנק :

[http://www.isdb.org/irj/go/km/docs/documents/IDBDevelopments/Internet/\[20/12/10\] English/IDB/CM/About%20IDB/FAQ/Temp_DOC/Q%26A.doc](http://www.isdb.org/irj/go/km/docs/documents/IDBDevelopments/Internet/[20/12/10] English/IDB/CM/About%20IDB/FAQ/Temp_DOC/Q%26A.doc)

119. What are the objectives of the *Al-Quds Intifada* Fund and *Al-Aqsa* Fund and what is the capital of each Fund?

Al-Quds Intifada aims at providing assistance to the families of martyrs and wounded persons and to provide health care and education services to their children. The objective of *Al-Aqsa* Fund is to finance projects aimed at preserving the Arab and Islamic identity of the City of Jerusalem and to enable the Palestinian economy build its capacity, stands on its own against the Israeli onslaught and gradually disengage from Israeli economy. The capitals of *Al-Quds* Intifada Fund and *Al-Aqsa* Fund are US\$ 200 million and US\$ 800 million respectively.

מתוך שאלות ותשובות של הבנק :

[http://www.isdb.org/irj/go/km/docs/documents/IDBDevelopments/Internet/\[20/12/10\] English/IDB/CM/About%20IDB/FAQ/Temp_DOC/Q%26A.doc](http://www.isdb.org/irj/go/km/docs/documents/IDBDevelopments/Internet/[20/12/10] English/IDB/CM/About%20IDB/FAQ/Temp_DOC/Q%26A.doc)

5. הקרנות Al-quds& Al-Aqsa תומכות במשפחות שהידים (Martyrs):

This financial support comes in line with the decisions taken at the Extraordinary Arab Summit Conference held in Cairo last October. The Summit decided on the establishment of the Funds of Al-Aqsa and Al-Quds intifada in response to a proposal submitted by Crown Prince Abdullah Ibn Abdul Aziz, the Deputy Prime Minister and Commander of the National Guard who led the Saudi delegation to the Extraordinary Arab Summit.

The two funds aim to assist the families of the Palestinian martyrs, to help to preserve the Arab and Islamic characteristics of al-Quds and to enable the Palestinian economy to develop and grow.

In April 2001 Prince Naif Ibn Abdul Aziz, the Interior Minister and the Supervisor General of the Saudi Committee for Supporting Al Quds Intifada, issued his directives to pay SR 8,920,000 to 892 Palestinians who have lost their homes and farms. Each will get SR 10,000.

This increased the sum of money extended to the Palestinians by the Saudi Committee for Supporting al Quds Intifada to more than SR150 million.

The financial assistance was extended to the families of the martyrs, the injured, handicapped and persons imprisoned in Israeli jails, as well as to the Palestinians whose houses were demolished and farms destroyed by Israeli soldiers.

העברת \$2,378,072 בין היתר למשפחות שהידים (Martyrs) ואסירים

מתוך עיתון סעודי עין אל יקין :

[http://www.isdb.org/irj/go/km/docs/documents/IDBDevelopments/Internet/\[20/12/10\] English/IDB/CM/About%20IDB/FAQ/Temp_DOC/Q%26A.doc](http://www.isdb.org/irj/go/km/docs/documents/IDBDevelopments/Internet/[20/12/10] English/IDB/CM/About%20IDB/FAQ/Temp_DOC/Q%26A.doc)

NGO DEVELOPMENT CENTER (NDC)

Financial statements for the year ended December 31, 2009

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(All amounts in U.S Dollars)

NOTE (1) GENERAL INFORMATION

NGO Development Center (NDC) was registered with the Ministry of Interior on March 4, 2006 under registration Number (OR 286-B) as a Palestinian NGO. The Welfare Association and its Project Management Organization (PMO) which implemented PNGO I and II had transferred assets, system, and staff according to law No.1 for the year 2000 on charitable societies from Welfare Association to NDC. NDC started its normal activities on July 1, 2006.

The NGO Development Center (NDC) is one of the largest Palestinian organizations, and is working hand-in-hand with Palestinian NGOs, local cooperatives, and community development organizations to enhance their service delivery and build more capable, representative Palestinian civil society. NDC programs and grants empower Palestinians to help them by providing the NGOs the skills tools and funds they require to address social needs and promote self-reliance adversity. The organization advocates greater NGO transparency and accountability through the adoption of professional financial and management practices, and promotes sector-wide coordination and sharing of best practice experiences.

On November 1, 2006, the Welfare Association and the NGO Development Center (NDC) signed a Memorandum of Understanding (MoU) to transfer from the Welfare Association all programs, activities, assets and staff of the Project Management Organization (PMO) of the Palestinian NGO II project to NDC.

מתוך דו"ח של הארגון NDC :

[20/12/10] <http://www.ndc.ps/uploads/File/NDC-Financial-Statment.pdf>

مركز تطوير المؤسسات الأهلية الفلسطينية
NGO Development Center

[Home](#) | [Sitemap](#) | [Contact Us](#) | [اللغة العربية](#)

Site Search
 [GO](#)

About NDC
NDC Programs
Publications & Resources
Opportunities

[Home](#) > [About Us](#) > [Donors](#)

Donors

Welfare Association
Financial Contribution: US D 412,000
Date of engagement: February 2007

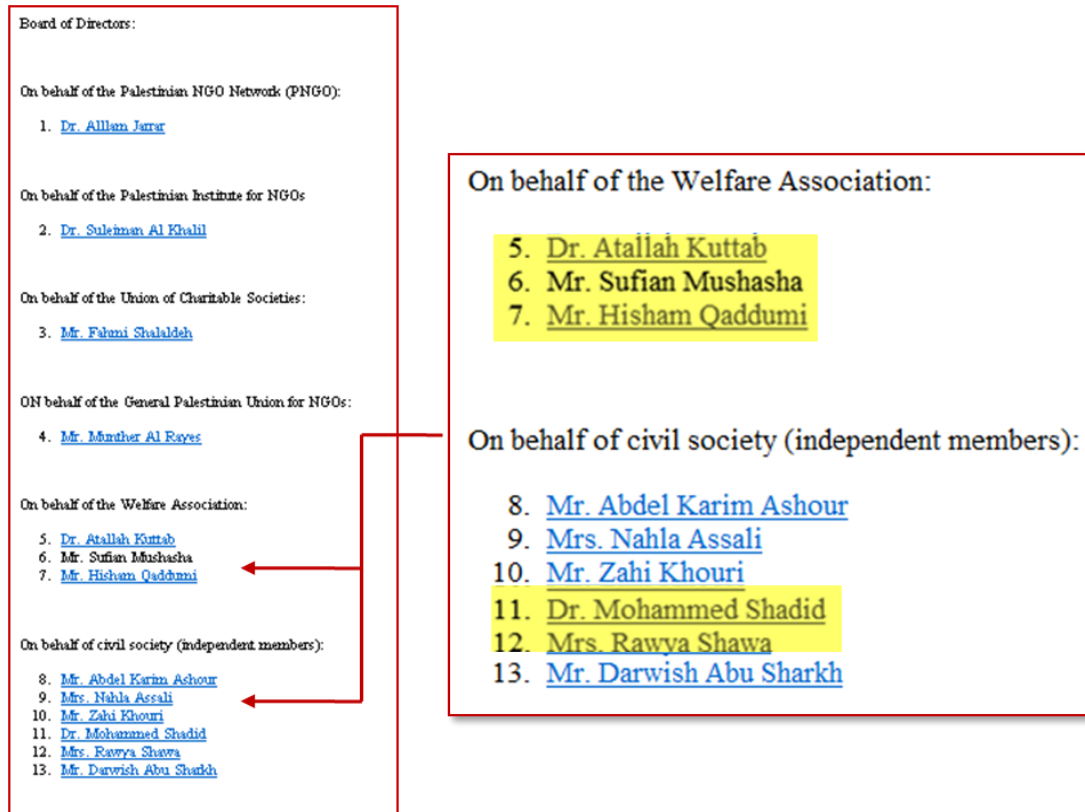
As a leading Palestinian non-governmental development organization, the Welfare Association is dedicated to making a distinguished contribution toward furthering the progress of the Palestinians, preserving their heritage and identity, supporting their living culture and building civil society. It aims to achieve these goals by methodically identifying Palestinian needs and priorities and establishing sound mechanisms to maximize benefits from the available funding resources.

Welfare Association is a private, non-profit foundation established in Geneva in 1983 to support Palestinian society in sustainable development. It has become better known in Palestine and the Arab region by its Arabic name, Ta"awoun, meaning cooperation. WA beneficiaries are the more than 4 million Palestinians who are served by Palestinian non-governmental organizations, community institutions and charitable organizations in the West Bank, Gaza Strip, Galilee, Jaffa, Akka, Nazareth and Naqab, as well as in refugee camps in Lebanon.

מתוך דו"ח שנתי של הארגון :

[20/12/10] <http://www.ndc.ps/main.php?id=9>

5 מתוך 13 מאנשי מועצת המנהלים של- NDC הם אנשי WA (2007)

מתוך דו"ח שנתי של הארגון המופיע בארכיון האינטרנט:

<http://web.archive.org/web/20070423173343/www.ndc.ps/?lang=en&page=about.who.board>
[20/12/10]

לדוגמא: שנת 2005
(משנה זו הארגון אינו מפרסם סכומים אלא שמות ארגונים נתרמים בלבד)

Sidra Association- Neqab	Naqab Empowerment Program	9,200
District Council for Unrecognized Villages in the Naqab Area - Naqab	Naqab Empowerment Program	20,800
The Arab Council For Education & Culture in the Nagev	Naqab Empowerment Program	10,600
Ahali Center for Community Development	Naqab Empowerment Program	30,400
Adalah - The Legal Center for Arab Minority Rights in Israel	Naqab Empowerment Program	24,800
International & Arab Universities & Educational Institution	Atlas of Palestine 1948	10,000
Ibn Khaldun -The Association for Research & Development	Alternative Terminology Program	25,000
The League for Arabs of Jaffa	Development of Jaffa Arab School	63,168
Ittijah- Union of Arab Community Based Associations	Purchase of Building	75,000

ANNUAL REPORT 2005

65 | WELFARE
ASSOCIATION

מתוך דו"ח שנתי של הארגון המופיע בארכיון האינטרנט:

<http://web.archive.org/web/20070423173343/www.ndc.ps/?lang=en&page=about.who.board>
[20/12/10]

1. לדוגמא שנת 2009 :

NGO DEVELOPMENT CENTER (NDC)					
Financial statements for the year ended December 31, 2009					
NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS					
(All amounts in U.S Dollars)					
NOTE (11) PROJECTS' EXPENSES (CONTINUED)					
(C) HRGG Program (Continued)					
a) Core Funding					
Project reference	NGO Name	Budget*	2009	2008	Remaining
HRG.1.08.001	Physicians for Human Rights – Israel	125,000	37,500		87,500
HRG.1.08.002	The Public Committee Against Torture in Israel (PCATI)	240,000	144,000	72,000	24,000
HRG.1.08.003	WCLAC (Women's Centre for Legal Aid and Counselling)	300,000	270,000	-	30,000
HRG.1.08.004	Hamoked: Center for the Defence of the Individual	500,000	300,000	150,000	50,000
HRG.1.08.005	Jerusalem Center for Women	30,000	27,000	-	3,000
HRG.1.08.006	Bimkom – Planners for Planning Rights	150,000	135,000	-	15,000
HRG.1.08.007	The Arab Thought Forum B'Tselem - The Israeli Information Center for Human Rights in the Occupied Territories	80,000	52,000	20,000	8,000
HRG.1.08.008		450,000	405,000	-	45,000
HRG.1.08.009	The Israeli Committee Against House Demolitions (ICAHD)	80,000	48,000	-	32,000
HRG.1.08.010	Al Dameer Association for Human Rights	200,000	180,000	-	20,000
HRG.1.08.011	Al Mezan Centre for Human Rights	500,000	450,000	-	50,000
HRG.1.08.012	Palestinian centre for Human rights (PCHR)	400,000	360,000	-	40,000
HRG.1.08.013	Women's Affairs Center - Gaza (WAC)	100,000	90,000	-	10,000
HRG.1.08.014	The Palestinian NGO Network (PNGO)	130,000	117,000	-	13,000
HRG.1.08.015	Al-Haq	500,000	300,000	150,000	50,000
HRG.1.08.016	Defence for Children International - Palestine Section	450,000	270,000	135,000	45,000
HRG.1.08.017	Ramallah Center for Human Rights Studies	70,000	63,000	-	7,000
HRG.1.08.018	MUSAWA - The Palestinian Center for the Independence of Judiciary and the Legal Profession	150,000	90,000	45,000	15,000
HRG.1.08.019	Jerusalem Legal Aid and Human Rights Center (JLAC)	165,000	148,500	-	16,500
HRG.1.08.020	Women's Affairs Technical Committee	100,000	90,000	-	10,000
HRG.1.08.021	Addameer Prisoner Support and Human Rights Association	250,000	150,000	75,000	25,000

25

2. 2009 (המשך) :

NGO DEVELOPMENT CENTER (NDC)					
Financial statements for the year ended December 31, 2009					
NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS					
(All amounts in U.S Dollars)					
NOTE (11) PROJECTS' EXPENSES (CONTINUED)					
(C) HRGG Program (Continued)					
a) Core Funding (Continued)					
Project reference	NGO Name	Budget*	2009	2008	Remaining
HRG.1.08.022	Women for Life	100,000	60,000	30,000	10,000
HRG.1.08.023	Badil Resource Center for Palestinian Residency and Refugee Rights	100,000	90,000	-	10,000
HRG.1.08.024	The Palestinian Working Women Society for Development	60,000	54,000	-	6,000
		5,230,000	3,931,000	677,000	622,000
b) Small Grant Facilities (SGF)					
Project reference	NGO Name	Budget*	2009	2008	Remaining
HRG.1.08.025	Center for Human Rights and Democratic Participation - Shams	50,000	45,000	-	5,000
HRG.1.08.026	The Palestinian Counselling Centre on behalf of the Coalition for Jerusalem	25,700	12,850	-	12,850
HRG.1.08.027	Al Mezan Center for Human Rights	44,500	40,050	-	4,450
HRG.1.08.028	Kav LaOved - The Workers' Hotline	50,000	45,000	-	5,000
HRG.1.08.029	Gisha - Legal Center for Freedom of Movement	50,000	25,000	-	25,000
HRG.1.09.030	Women and Family Affairs Center	45,000	22,500	-	22,500
HRG.1.09.031	Yesh Din - Volunteers for Human Rights	46,000	23,000	-	23,000
HRG.1.09.032	Sawa-All the Women Together Today and Tomorrow	38,000	19,000	-	19,000
HRG.1.09.033	UNESCO Chair on Human Rights and Democracy at An-Najah National University	35,276	15,712	-	19,564
HRG.1.09.034	The Association for Civil Rights in Israel (ACRI)	50,000	25,000	-	25,000

NGO DEVELOPMENT CENTER (NDC)

Financial statements for the year ended December 31, 2009

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(All amounts in U.S Dollars)

NOTE (11) PROJECTS' EXPENSES (CONTINUED)

(C) HRGG Program (Continued)

b) Small Grant Facilities (SGF) (Continued)

Project reference	NGO Name	Budget*	2009	2008	Remaining
HRG.1.09.035	Breaking the Silence (BTS)	41,250	20,625	-	20,625
HRG.1.09.036	Women's Center for Shuf'at Refugee Camp	36,300	10,890	-	25,410
HRG.1.09.037	Hurryyat	42,500	25,500	-	17,000
HRG.1.09.038	Adalah – The Legal Center for Arab Minority Rights in Israel	25,000	12,500	-	12,500
HRG.1.09.039	Ensan Center for Democracy & Human Rights	19,500	9,750	-	9,750
HRG.1.09.040	Bimkom – Planners for Planning Rights	14,940	7,470	-	7,470
		613,966	359,847	-	254,119

* This Column represents the amounts committed by NDC to the NGOs.

מתוך דו"ח שנתי של הארגון :

[20/12/10] <http://www.ndc.ps/uploads/File/NDC-Financial-Statment.pdf>

שיתוף הפעולה בין המדינות התורמות החל במתכונת שונה מעט מזו המוכרת כיום. במהלך 2005 החליטו אוסטריה, דנמרק, שווייץ ושוודיה על תיאום מאמצי הסיוע שלהן לארגונים המקדמים זכויות אדם ומנהל תקין ביהודה, בשומרון ובחבל עזה. תיאום זה נעשה באמצעות הקמת מנגנון משותף שיוציא לפועל וינטר פעילויות ופרויקטים המתבצעים מתרומותיהן לארגוני זכויות אדם.

בנובמבר 2005 חתמה דנמרק, בשם קואליציית המדינות התורמות, על הסכם עם חברת Copenhagen Development Consulting (CDC) לטובת ניהול המנגנון הפלסטיני, שנקרא מוסאסט. ה-CDC הנה חברת ייעוץ דנית שעל לקוחותיה נמנים גופים ממסדיים דניים (DANIDA), האיחוד האירופאי, SIDA, הבנק העולמי, גופים מטעם האו"ם ועוד.¹⁰³ מראשית שנת 2006 נחתמו למעלה מעשרים הסכמי מימון עם ארגונים ישראליים ופלסטיניים במשך כשלוש שנים.

במקביל, כאמור, הוקם באותה תקופה ה-NDC והחל משתלב בפרויקטים לפיתוח המגזר השלישי הפלסטיני שנוהלו במעורבות הבנק העולמי וכמה מדינות אירופאיות. משנסגר הקונסורציום של ה-Welfare Association, מיזם של הבנק העולמי וגופים בריטיים, אשר הזרים עשרות מיליוני דולרים למגזר השלישי הפלסטיני, עברו המשאבים, הנכסים והצוות ל-NDC לטובת המשך הפעילות של פיתוח המגזר השלישי ומינוף ההצלחה של הפרויקטים הקיימים. כך שה-Welfare Association העביר את תמיכתו לארגון, מימן חלק מפעילותו ותרם לביסוס תשתיתו.¹⁰⁴

ביקורת חיצונית שנערכה במהלך 2007 העלתה כי יש צורך בעריכת רפורמות במנגנון שהוקם על ידי CDC. במקביל, ביולי 2007, נכנסה החברה להליכי פשיטת רגל. כפועל יוצא, לא התאפשרה המשך פעילותו של מוסאסט הפלסטיני כזרוע של החברה. המדינות התורמות ביקשו מצדן להמשיך במגמה זו וחיפשו אפיקים נוספים לפעולה. לצורך זה, חתמה דנמרק בשמן של המדינות התורמות על כמה הסכמי ייעוץ לבחינת המשך התמיכה והסיוע, במסגרתם הוחלט על מימון מספר קטן יותר של ארגונים לתקופת ביניים. נציגי המדינות התורמות והארגונים נפגשו כמה פעמים לצורך קבלת החלטה בנוגע למנגנון. הארגונים ביקשו להמשיך במהלך, אך ציינו את חשיבות התיאום בין המדינות התורמות ושמירת הדיאלוג בין התורמים לארגונים.¹⁰⁵

¹⁰³ <http://www.itcevaluation.org/pub/?id=10&sid=22> [20/12/10]

¹⁰⁴ ניתן לומר שה-Welfare Association עושה שימוש ב-NDC כערוץ נוסף לתרומות עבור ארגונים פלסטיניים, מעבר לתרומות המועברות ישירות על ידו כקרן מרכזית הפועלת בזירה זו. ה-Welfare Association פעיל בהנהלת ה-NDC עד היום ומחזיק נציגות במועצת המנהלים שלו, בצד נציגים מארגונים פלסטיניים אחרים (ראו לעיל).

¹⁰⁵ ראו <http://www.um.dk/NR/rdonlyres/C2454AE2-DE5D-4458-9815-48BB22F48B2C/0/05PalaestinaMultidonorsekretariat.doc> [20/12/10]

במהלך 2008 חתם ה-SDC¹⁰⁷ השוויצרי על הסכם עם NDC, הכולל מימון נדיב לתקופה בת שמונה עשר חודשים (יולי 2008-דצמבר 2009). באותה תקופה החל ה-NDC לפעול כארגון המסייע לפיתוח המגזר השלישי. עם החתימה החל NDC בגיוס צוות ומומחים לטובת מנגנון זה תוך שהוא מקבל

עליו אחריות מלאה לתכנון, לאדמיניסטרציה, לתמיכה כספית, לניטור ולדיווח על יישום תכניות המנגנון והמדינות התורמות.

המדינה התורמת	סכום (\$)	אחוז מסה"כ
שוויץ (SDC) ¹⁰⁶	1,500,000	23.26%
דנמרק (DRO)	1,200,000	18.60%
שוודיה (SIDA)	2,250,000	34.88%
הולנד	1,500,000	23.26%
סה"כ	6,450,000	

קואליציית המדינות

התורמות עברה שינוי קל כשהולנד נכנסה במקומה של אוסטרליה, והחלה לפעול באותו מתווה אל מול ה-NDC, תוך שהיא מקימה ועדת היגוי המפקחת על יישום הנחיותיה.

בחינת הפעילות הזו לאורך השנים האחרונות מראה אם כן, כי בראיית המדינות התורמות מדובר בתרומה מתמשכת לארגונים פלסטיניים וישראליים המתנהלת בערוץ זה. מדובר בתרומה שהחלה עוד קודם לשיתוף הפעולה עם ה-NDC, הנעשית תוך מעורבות עמוקה בפעילות הארגונים.

בהערת אגב, יצוין כי רשימת התורמים כוללת גורמים נוספים, פחות דומיננטיים, בפעילות ה-NDC. עליהם נמנים האיחוד האירופאי, סוכנות גרמנית (DED) ועוד גופים אחרים. מדו"חות הארגון עולה כי האיחוד האירופאי תרם כ-270,000 דולר ואילו ה-DED כ-5,000 דולר בסך הכול.¹⁰⁸

¹⁰⁶ מדו"ח רו"ח הנ"ל עולה כי ה-SDC העביר בנוסף לסכום זה תרומה בסך של כ-50,000 דולר.

¹⁰⁷ סוכנות הסיוע השוויצרית - Swiss Agency for Development and Cooperation
¹⁰⁸ <http://www.ndc.ps/uploads/File/NDC-Financial-Statment.pdf> עמוד 10 [20/12/10]

להלן פירוט הגופים הישראליים שקיבלו תרומה מהארגון, סכום ומהות התרומה, בשנים 2005-2008¹⁰⁹:

2005

שם הגוף (כפי שמופיע בדו"ח)	סכום (\$)	מהות התרומה	הערות
Sidra Association – Naqab	5000	פיתוח בית מלאכה	מדובר בארגון נשים
The League for Arabs of Jaffa	19,400	מרכז מחשבים	האגודה למען ערביי יפו (מכונה גם Al-Rabbita) פועלת לחיזוק היישוב הערבי ביפו, בעיקר בהיבטי בנייה ומגורים ¹¹⁰
Kufr Kanna Municipal Council	5000	ספרייה מודרנית	
Acre Arab Women Association	3000	מרכז מחשבים	
Social Dev Soc. – Haifa	2000	פרויקט שיפוץ בתים	Social Development Committee of Haifa (SDC) ארגון ערבי-ישראלי הפועל למען זכויות הערבים בחיפה ובישראל בכלל ¹¹¹
Nazareth Municipality. Nazareth	400	בניית אנדרטה בנצרת	
Acre Reparation Association-Akka	20,000	פרויקט שיפוץ בתים	
Social Dev Soc. – Haifa	20,000	פרויקט שיפוץ בתים	
Sidra Association-	9200	הפרויקט להעצמת הנגב	

¹⁰⁹ יצוין כי ייתכן וישנן תרומות נוספות לארגונים ישראליים שאינן מופיעות בדו"חות המוצגים באתר הארגון.
לדוגמה: ידוע כי WA הוא אחד התורמים לארגון הישראלי 'עילאם' (E'e'lam), אף שתורומה זו מופיעה בדו"חות.
¹¹⁰ ראו מידע מפורט באתר "הקרן החדשה לישראל": <http://www.nif.org/issue-areas/grantees/al-rabbita.html>: [20/12/10]

¹¹¹ למידע מפורט: <http://www.sdc-haifa.org/eng/index.html>: [20/12/10]

שם הגוף (כפי שמופיע בדו"ח)	סכום (\$)	מהות התרומה	הערות
Neqab			
District Council for Unrecognized Villages in the Naqab Area – Naqab	20,800	הפרויקט להעצמת הנגב	מועצת הכפרים הלא מוכרים בנגב (ייצוג הבדואים בכפרים הלא מוכרים בנגב)
The Arab Council For Education & Culture in the Nagev	10,600	הפרויקט להעצמת הנגב	
Ahali Center for Community Development	30,400	הפרויקט להעצמת הנגב	ארגון א-אהלי מנצרת הפועל למען שוויון זכויות לערביי ישראל
Adalah - The Legal Center for Arab Minority Rights in Israel	24,800 (*)	הפרויקט להעצמת הנגב	בנוסף, זכה בשנה זו בפרס הצטיינות מטעם הארגון בסך של 10,000 דולר ¹¹²
International & Arab Universities & Educational Institution	10,000	אטלס פלסטיין - 1948	
Ibn Khaldun -The Association for Research & Development ¹¹³	25,000	Alternative Terminology Program	ארגון ערבי ישראלי שמושבו בטמרה
The League for Arabs of Jaffa	63,168	פיתוח ביה"ס הערבי של יפו	
Ittijah- Union of Arab Community Based Associations	75,000	רכישת מבנים	אית'אגה - ארגון גג של ארגונים ערבים-ישראלים

¹¹² [20/12/10] http://www.adalah.org/eng/pressreleases/pr.php?file=05_05_10-1

¹¹³ [20/12/10] <http://www.ibn-khaldun.org/EN/index.asp>

הערות	מהות התרומה	סכום (\$)	שם הגוף (כפי שמופיע בדו"ח)
	Planting Seedling Trees in the Threatened- Neglected, Agr. Lands in 48 Areas	3040	Ahali Center for Community Development
סך כל הכספים שהושקעו ב" שטחי '48 " בשנת 2005: 346,808 דולר			

(משנת 2006 הארגון אינו מפרסם פירוט סכומים אלא תחומי פעילות בלבד)

תחום	שם הגוף	מהות התרומה	הערות
	Ahali Center for Community Development	התכנית להעצמת נגב	ראה לעיל
<u>חקלאות וסביבה</u> - מתוך 16 פרויקטים בתחום, 2 בוצעו ב"שטחי 48" בהשקעה כוללת של 213,800 דולר	1. Ahali Center for Community Development 2. Union of Agricultural Work Committees 3. Agricultural Development Society	'Rehabilitation of damaged agriculture area around the Wall'	UAWC - גוף שנוסד ב-1986 במטרה "להגן על האינטרסים של החקלאים הפלסטינים נוכח הכיבוש". ¹¹⁵ ייתכן והכוונה לגוף בשם PARC, שגם הוא תומך בחקלאים הפלסטינים. ¹¹⁶
2006	The Arab Council For Education & Culture in the Nagev	התכנית להעצמת הנגב	אין מידע
<u>קהילה ושירותים חברתיים</u> - מתוך 60 פרויקטים, 6 בוצעו בשטחי 48 בהשקעה כוללת של כ- 250,000 דולר	The national committee for the defense of the rights of uprooted	הפקת סרט על הכפרים העקורים וההרוסים	אגודה שהוקמה ב-1992 על ידי ערבים ישראלים, כדי לקדם את המודעות לזכויותיהם של הפליטים הפלסטינים. ¹¹⁷
	1. The League for Arabs of Jaffa 2. arab cultural	ייסוד מרכז מחשבים "hatem zubi" בנצרת	

¹¹⁴ בשנת 2006 הפסיק הארגון לספק בדו"חות פירוט של הסכומים אותם הוא מחלק לכל פרויקט, אלא רק פירוט של הסכום הכללי שהושקע בתחום מסוים, מהות הפרויקט, והארגונים הנתמכים עמם הוא משתף פעולה בתחומים השונים.

¹¹⁵ <http://www.uawc-pal.org/aboutus.htm> [20/12/10]

¹¹⁶ <http://www.pal-arc.org/index.html> [20/12/10]

¹¹⁷ נייר עמדה של האגודה : [http://www.internal-displacement.org/8025708F004CE90B/\(httpDocuments\)/59B6E2F7A1C93B49802570B700594007/\\$file/Defence+of+rights+of+the+displaced.pdf](http://www.internal-displacement.org/8025708F004CE90B/(httpDocuments)/59B6E2F7A1C93B49802570B700594007/$file/Defence+of+rights+of+the+displaced.pdf) [20/12/10]

תחום	שם הגוף	מהות התרומה	הערות
	society - nazareth		
	Several NGO's	תכניות פיתוח לילדים ונוער	כך במקור, אין פירוט לגבי הגופים הנתמכים
	Palestinian remembrance museum committee	ייסוד מוזאון	מדובר בוועדה פנימית של WA (ייתכן ומדובר במוזאון הנכבה שהארגון תרם להקמתו)
פיתוח כלכלי - מתוך 13 פרויקטים, 1 בוצע ב"שטחי '48" בהשקעה כוללת של 23,000 דולר	Sidra Association - Naqab	התכנית להעצמת הנגב	
ב-2006, יו"ר 16. בוצעו ב"שטחי '48" בהשקעה כוללת של 100,000 דולר	Ibn Khaldun -The Association for Research & Development	Alternative Terminology Program	
	The League for Arabs of Jaffa	פיתוח ביה"ס הערבי של יפו	
בנייה ותשתיות - מתוך 32 פרויקטים, 6 בוצעו ב"שטחי '48" בהשקעה כוללת של 120,000 דולר	The League for Arabs of Jaffa	פרויקט שיפוץ בתים	
	Social Dev Soc. - Haifa	פרויקט שיפוץ בתים	
	Acre Reparation Association-Akka	פרויקט שיפוץ בתים	
חקיקה, מדיניות	Arab Center for	Conference on Palestinian citizens of	נקרא גם : Mada al-carmel. ¹¹⁸ זהו גוף הנאבק על זכויותיהם

¹¹⁸ [http://www.mada-research.org/?LanguageId=1&System=Item&MenuId=1&PMenuId=1&MenuTemplateId=1&ItemId=1\[20/12/10\] 09&ItemTemplateId=1](http://www.mada-research.org/?LanguageId=1&System=Item&MenuId=1&PMenuId=1&MenuTemplateId=1&ItemId=1[20/12/10] 09&ItemTemplateId=1)

תחום	שם הגוף	מהות התרומה	הערות
ויעוץ משפטי - מתוך 10 פרויקטים, 3 בוצעו ב"שטחי '48 " בהשקעה כוללת של 72,396 דולר 2006	Applied Research – Haifa	Israel	של ערביי ישראל
	Arab Association for Human Rights– ¹¹⁹ Nazareth	תכנית חינוך לזכויות אדם	
	Adalah-Legal Center for Arab Minority Rights in Israel	התכנית להעצמת הנגב	
	כמו כן, הארגון מונה בנפרד רשימת הישגים הקשורה לפעילות שלו בנגב: - ארגון 5 הפגנות גדולות נגד הריסת בתים. - השגת 560 אישורי רעיית צאן; מתן ייעוץ משפטי לרועי צאן. - סיורים ומפגשים עם חברי כנסת. - קמפיין תקשורתי; הוצאת ניירות עמדה. - 4 עתירות לבית המשפט העליון.		
רווחה¹²⁰ - מתוך 36 פרויקטים, 1 בוצע ב"שטחי '48 " בהשקעה כוללת של כ- 50,000 דולר	District Council for Unrecognized Villages in the Naqab Area - Naqab	התכנית להעצמת הנגב	
סך כל הכספים שהושקעו בשטחי '48 בשנת 2006: 829,196 דולר			

¹¹⁹ <http://www.arabhra.org/HRA/Pages/Index.aspx> [20/12/10]

¹²⁰ בשל המצב החמור באותה שנה בעזה ולבנון הם תועדפו גבוה יותר.

(משנת 2006 הארגון אינו מפרסם פירוט סכומים אלא תחומי פעילות בלבד)

תחום	שם הגוף	מידע על הגוף
חינוך - הושקעו בסה"כ 151,500 דולר	Arab cultural society - nazareth	
	Hewar - arab association for alternative education	מדובר בארגון הפועל לחיזוק החינוך הערבי בישראל. ¹²²
	Ibn Khaldun -The Association for Research & Development	
	The League for Arabs of Jaffa	
	The factory - Arab center for culture and Arts	
	Masar - institute for education	מדובר בארגון הפועל לחיזוק החינוך הערבי בישראל. ¹²³
פיתוח קהילתי - הושקעו בסה"כ 606,600 דולר	Adalah-Legal Center for Arab Minority Rights in Israel	
	Ahali Center for Community Development	
	Altufula – pedagogical center, Nazareth nurseries institute ¹²⁴	
	Arab cultural society - nazareth	

¹²¹ בשנת 2007 הפסיק הארגון לפרט אודות מספר ומהות הפרויקטים, והסתפק במתן הסכום הכולל שהושקע בכל תחום.

¹²² <http://www.caleidoscop.org/Members/marieespensen/news/evs-in-israel-2008-hewar-dialogue-2013the-arab-association-for-alternative-education> [20/12/10]

¹²³ <http://www.hebrew.masar-edu.org/dynamika/default.asp?id=1878> [20/12/10]

¹²⁴ <http://www.tufula.org/index.asp> [20/12/10]

מידע על הגוף	שם הגוף	תחומים
	District Council for Unrecognized Villages in the Naqab Area - Naqab	
	House of fine arts cognition & culture	
	Ittijah	
	Sidra Association - Naqab	
	The Arab Council For Education & Culture in the Nagev	
	Association for educational & social initiatives in the naqab	
מדובר בבית ספר ערבי לאומנויות	Nazareth committee of arts - mawwal center for arts	
"אגודת הגליל" - ארגון הפועל למען שוויון זכויות לערביי ישראל. ¹²⁵	Galilee society	בנייה ותשתיות – הושקעו בסה"כ 47,000 דולר ¹²⁶
	Al-aswar – association for cultural & social development	
	Social Dev Soc. - Haifa	
	District Council for Unrecognized Villages in the Naqab Area - Naqab	
	Acre Reparation Association-Akka	
	Arab Association for Human	חקיקה, מדיניות וייעוץ

¹²⁵ [20/12/10] <http://www.gal-soc.org/en/?s=Mission>

¹²⁶ התרומה היא לטובת שיפוץ בתים.

מידע על הגוף		שם הגוף	חום
		Rights – Nazareth	משפטי - בסה"כ הושקעו כ- 200,000 דולר
ככה"נ מדובר בארגון בעל שם דומה ל 'The national committee for the defense of the rights of uprooted' (ראה לעיל)		Association for the defense of the rights of the internally displaced persons in israel	
ארגון הפועל לחיזוק התודעה הלאומית והערכים הדמוקרטיים בקרב צעירי ערביי ישראל. ¹²⁷		Society of arab youth – baladna, haifa	
Mada al-carmel		Arab Center for Applied Research – Haifa	
		The Arab Council For Education & Culture in the Nagev	
כמו כן, הארגון מונה רשימת ההישגים בהקשר זה :			
- פגישה עם אנשי אית'גאה על מנת לדון במאמצים להגנה על זכויות האדם בירושלים.			
- תמיכה בקמפיין של "הקואליציה הצעירה נגד שירות לאומי" ו"בלדנה" נגד גיוס לצה"ל ולשירות לאומי. ¹²⁸			
	Ahali Center for Community Development	חקלאות וסביבה - הושקעו בסה"כ כ- 14,000 דולר	
סך כל הכספים שהושקעו בשטחי '48 בשנת 2007: 1,019,100 דולר			

¹²⁷ <http://www.momken.org/baladna/en> [20/12/10]

¹²⁸ נייר עמדה של הארגונים:

http://www.momken.org/reports_files/Campaign%20Against%20Civil%20Service%20Final,%20Rep%20ort.pdf [20/12/10]

(משנת 2006 הארגון אינו מפרסם פירוט סכומים אלא תחומי פעילות בלבד)

תחום	שם הגוף	מידע על הגוף
חינוך – בסה"כ הושקעו 276,000 דולר	Al-laz - mazen ghattas theatre	תיאטרון ערבי בעכו
	Amir challenges association R.A	
	Arab cultural society - nazareth	
	Hewar - arab association for alternative education	
	Ibn Khaldun -The Association for Research & Development	
	Masar - institute for education	
	The factory - arab center for culture and arts	
	The League for Arabs of Jaffa	
תרבות ואומנות – הושקעו בסה"כ 21,500 דולר	Ittijah- Union of Arab Community Based Associations	
פיתוח קהילתי וכלכלי – הושקעו בסה"כ 390,000 דולר	Adalah - The Legal Center for Arab Minority Rights in Israel	
	Ahali Center for Community Development	

תחום	שם הגוף	מידע על הגוף
	Altufula – pedagogical center, Nazareth nurseries institute	
	Arab Association for Human Rights – Nazareth	
	Society of arab youth – baladna, Haifa	
	Dar eltefel al-arabi	בית ספר ערבי בירושלים
	District Council for Unrecognized Villages in the Naqab Area - Naqab	
	House of fine arts cognition & culture	
	Ittijah- Union of Arab Community Based Associations	
	Several NGO's	כך במקור. אין פירוט באיזה ארגונים מדובר
	Step forward for the promotion of education in Rahat	"צעד קדימה לקידום החינוך" עמותה שהוקמה על ידי צעירים מרהט בעלי אוריינטציה חינוכית לשיפור המצב החינוכי והחברתי ברהט. ¹²⁹
	The Arab Council For Education & Culture in the Nagev	
	Association for educational & social initiatives in the naqab	
	Nazareth committee of arts	

¹²⁹ [20/12/10] http://www.step4rahat.com/index_hebrew.htm

תחום	שם הגוף	מידע על הגוף
	- mawwal center for arts	
<u>חקיקה, מדיניות וייעוץ</u> <u>משפטי – הושקעו בסה"כ</u> 114,000 דולר	Association for the defense of the rights of the internally displaced persons in israel	
	Arab Association for Human Rights – Nazareth	
	Society of arab youth – baladna, haifa	
	Arab Center for Applied Research – Haifa	
	Ittijah- Union of Arab Community Based Associations	
סך כל הכספים שהושקעו בשטחי '48 בשנת 2008: 801,500 דולר		

1. "שוברים שתיקה"

בשנת 2004, הוקם ארגון "שוברים שתיקה". לדבריו הוא "ארגון של חיילים משוחררים, האוספים עדויות של חיילים אשר שירתו ביחידות צה"ל השונות במהלך האינתיפאדה השנייה".¹³⁰ הארגון אוסף עדויות של חיילים שלחמו בצה"ל בשנים האחרונות, (במהלך האינתיפאדה השנייה, מלחמת לבנון השנייה ומבצע "עופרת יצוקה") מתוך מטרה לחשוף: "מקרים של התעללות, ביזה והשחתת רכוש" אשר "הפכו זה מכבר לנורמה אך זוכים להצדקה מנימוקים ביטחוניים או על ידי סיווגם כמקרים חריגים".¹³¹ הארגון טוען כי "מן העדויות, עולה תמונה חמורה של אופי הפקודות בכלל ואופי הוראות הפתיחה באש בפרט. אלו האחרונות ממחישות את עומק השחיתות שפשטה במערכת הצבאית".¹³²

פעילות מרכזית כללית כנגד מדיניות צה"ל: תיעודן ופרסומן של פעילויות צה"ל נגד האוכלוסייה הפלסטינית באופן היוצר דה-לגיטימציה כלפי צה"ל ומדינת ישראל בארץ ובעולם.

פעילויות לדוגמה:

- ריכוז, תיעוד ופרסום עדויות על התעללויות כביכול של חיילים בפלשתינים, בעת שירותם הצבאי.
- תפעול אתר הכולל מאמרים, צילומים וקטעי וידאו המכפישים את הפעילות המבצעית של צה"ל באיו"ש.
- 2009 האשמת צה"ל באתר הארגון בביצוע פשעי מלחמה במבצע "עופרת יצוקה".¹³³
- 2009 שותפות באתר gazawar,¹³⁴ המפרסם סרט ועדויות המאשימים לכאורה, את צה"ל בביצוע פשעי מלחמה.
- 2009 מעורבות בדו"ח גולדסטון המאשים את צה"ל ומדינת ישראל בפשעי מלחמה במהלך מבצע "עופרת יצוקה".¹³⁵

¹³⁰ מתוך אתר הארגון - <http://www.shovrimshatika.org/about.asp> [23/12/09]

¹³¹ שם

¹³² שם

¹³³ מתוך אתר הארגון - http://www.shovrimshatika.org/news_item.asp?id=30 [23/12/09]

¹³⁴ מתוך האתר - www.gazawar.co.il/page/2 [23/12/09]

¹³⁵ ראו - <http://imti.org.il/Uploads/GoldstoneHE5.pdf> [20/12/10]

2. "בצלם"

בשנת 1989, הוקם הארגון "בצלם" - מרכז המידע הישראלי לזכויות האדם בשטחים.¹³⁶ לדבריו מטרתו העיקרית הן "להיאבק נגד הפרות זכויות האדם בשטחים, באמצעות תיעודן והבאתן לידיעת הציבור הרחב וקובעי המדיניות; להילחם בתופעת ההדחקה וההכחשה הקיימת בחברה הישראלית; ולתרום ליצירת תרבות של זכויות אדם בישראל".¹³⁷

פעילות מרכזית כללית כנגד מדיניות צה"ל: תיעודן ופרסומן של פעילויות צה"ל כנגד האוכלוסייה הפלסטינית, באופן היוצר דה-לגיטימציה כלפי צה"ל ומדינת ישראל בארץ ובעולם.

פעילויות לדוגמה:

- דצמבר 2008 במהלך מבצע "עופרת יצוקה" הארגון היה שותף לאתר האינטרנט GazaHeb¹³⁸, שהאשים את צה"ל בביצוע פשעי מלחמה.
- דצמבר 2008 אתר הארגון האשים את צה"ל בפשעי מלחמה.¹³⁹
- נובמבר 2009 ארגון "בצלם" יצא בקמפיין המאשים את חיילי צה"ל בשימוש ב אלימות כנגד פלשתינים.¹⁴⁰
- 2009 מעורבות בדו"ח גולדסטון המאשים את צה"ל ומדינת ישראל בפשעי מלחמה במהלך מבצע "עופרת יצוקה".¹⁴¹

התייחסות מחקרית לנתוני "בצלם":

יש לציין כי רבות מהאשמותיו של הארגון כנגד מדינת ישראל בגין פגיעה בחפים מפשע כביכול, נחקרו והופרכו ע"י החוקר יונתן דחוח-הלוי. המאמרים פורסמו באתר המרכז הירושלמי לענייני ציבור ומדינה¹⁴² ובאתר מחלקה ראשונה-News1.¹⁴³

לדוגמה, באתר האינטרנט של "בצלם" פורסם: "חמדאן מוחמד חמדאן ברהום - בן 20, תושב ח'אן-יונס, מחוז ח'אן יונס, נפגע ב-13.12.2006 ברפיח מירי, ומת ב-21.12.2006. לא השתתף בלחימה בעת שנהרג. פרטים נוספים: נהרג בעת שהוא ושני דייגים נוספים שטו בסירה בדרכם חזרה לחוף. שני הדייגים האחרים נפצעו מן הירי." מנוסח הדברים, כפי שמציג אותם ארגון "בצלם", ניתן להתרשם כי חמדאן ברהום היה דייג תמים או אזרח תמים שנלווה לשני דייגים תמימים אחרים, וכי השלושה עסקו בדייג לשם פרנסה או בילוי. מתחקיר של יהונתן דחוח-הלוי עולה כי מדובר בפעיל בגדודי אל-קסאם שאחד מתפקידיו היה לארוב לספינות חיל הים הישראלי, וכי השלושה שהו באזור הנודע כאזור הברחת נשק של ארגוני הטרור.¹⁴⁴

¹³⁶ מתוך אתר התנועה - http://www.btselem.org/Hebrew/About_BTselem/Index.asp [23/12/09]

¹³⁷ שם

¹³⁸ מתוך האתר - www.GazaHeb.Blogspot.com [23/12/09]

¹³⁹ מתוך אתר הארגון - www.btselem.org/english/firearms/20051228_blue_sky_operation.asp [23/12/09]

¹⁴⁰ מתוך אתר הארגון - http://www.btselem.org/Hebrew/Press_Releases/20091116.asp [23/12/09]

¹⁴¹ ראו - <http://imti.org.il/Uploads/GoldstoneHE5.pdf> [20/12/10]

¹⁴² מתוך האתר - <http://www.jcpa.org.il/JCPAHeb/index.asp?LNGID=2> [23/12/09]

¹⁴³ מתוך האתר - <http://www.news1.co.il> [23/12/09]

¹⁴⁴ מתוך אתר - <http://www.news1.co.il/articleprintversion.aspx/?docId=33450&subjectID=3> [23/12/09]

3. "המוקד להגנת הפרט"

בשנת 1988, הוקם "המוקד להגנת הפרט". לדבריו הוא "ארגון זכויות אדם המסייע לפלסטינים תושבי השטחים הכבושים שזכויותיהם הופרו על ידי ישראל".¹⁴⁵

פעילות מרכזית כללית כנגד מדיניות צה"ל: עתירות משפטיות לבג"ץ כנגד פעילות צה"ל ונגד בניית גדר ההפרדה.

פעילויות לדוגמה:

- מאי 2008 עתירה לבג"צ בדרישה להעביר חומר חקירה לפלסטינים שנפגעו בידי כוחות הביטחון.¹⁴⁶
- 2008 עתירה לבג"צ למניעת הריסת בית המחבל שביצע את הפיגוע בשיבת 'מרכז הרב'.¹⁴⁷
- דצמבר 2008 במהלך מבצע "עופרת יצוקה" היה הארגון שותף לאתר האינטרנט GazaHeb,¹⁴⁸ שהאשים את צה"ל בביצוע פשעי מלחמה.
- 2009 מעורבות בדו"ח גולדסטון המאשים את צה"ל ומדינת ישראל בפשעי מלחמה במהלך מבצע "עופרת יצוקה".¹⁴⁹

¹⁴⁵ מתוך אתר הארגון - <http://www.hamoked.org.il/default.asp> [23/12/09]

¹⁴⁶ מתוך אתר הארגון - <http://www.hamoked.org.il/items/110400.pdf> [23/12/09]

¹⁴⁷ <http://elyon1.court.gov.il/files/08/530/093/c05/08093530.c05.htm> [23/12/09]

¹⁴⁸ מתוך האתר - www.GazaHeb.Blogspot.com [23/12/09]

¹⁴⁹ ראו - <http://imti.org.il/Uploads/GoldstoneHE5.pdf> [20/12/10]

4. "הוועד הציבורי נגד עינויים בישראל"

בשנת 1990, הוקם "הוועד הציבורי נגד עינויים בישראל". לדבריו פועל הוועד "למען בני אדם באשר הם - ישראלים, פלסטינים, מהגרי עבודה ואזרחים זרים נוספים, השוהים בישראל ובשטחים הכבושים, במטרה להגן עליהם מפני עינויים והתעללויות שנוקטות רשויות האכיפה והחקירה הישראליות, כלומר: משטרת ישראל, שירות הביטחון הכללי, שירות בתי הסוהר וצה"ל. בכך פועל הוועד על פי ערכי המוסר והדמוקרטיה ועל פי החוק הישראלי והבין-לאומי".¹⁵⁰

פעילות מרכזית כללית כנגד מדיניות צה"ל: עתירות משפטיות לבג"ץ כנגד העינויים שמבצעים, לדבריהם, צה"ל והשב"כ בחקירת עצירים פלשתינים.

פעילויות לדוגמה:

- 2008 במהלך מבצע "עופרת יצוקה" היה הארגון שותף לאתר האינטרנט GazaHeb¹⁵¹ שהאשים את צה"ל בביצוע פשעי מלחמה.
- דצמבר 2009 הארגון פרסם דו"ח, המאשים את צה"ל בשינוי תורת הלחימה. לדבריהם, גרם השינוי לפגיעות מכוונות בקנה-מידה נרחב בתשתיות אזרחיות, ולהרג של מאות אזרחים בלתי מעורבים בלחימה.¹⁵²
- 2009 הארגון שותף באתר gazawar¹⁵³, המפרסם סרט ועדויות המאשימים את צה"ל בביצוע פשעי מלחמה.
- 2009 מעורבות בדו"ח גולדסטון המאשים את צה"ל ומדינת ישראל בפשעי מלחמה במהלך מבצע "עופרת יצוקה".¹⁵⁴

¹⁵⁰ מתוך אתר הארגון - <http://www.stoptorture.org.il/he/odot> [23/12/09]

¹⁵¹ מתוך האתר - www.GazaHeb.blogspot.com [23/12/09]

¹⁵² מתוך אתר הארגון - http://www.stoptorture.org.il/files/lelo_Hisoos_HEB_WEB.pdf [23/12/09]

¹⁵³ מתוך האתר - www.gazawar.co.il/page/2 [23/12/09]

¹⁵⁴ ראו - <http://imti.org.il/Uploads/GoldstoneHE5.pdf> [20/12/10]

5. "יש דין"

בשנת 2005, הוקם ארגון "יש דין". הארגון פועל לדבריו: "נגד הפגיעה המתמשכת בזכויות האדם של האזרחים הפלסטינים בשטחים הכבושים".¹⁵⁵ מטרת הארגון היא "ליצור שיפור מבני ארוך-טווח במצב זכויות האדם בשטחים. אנו פועלים למען שינוי משמעותי בפעולת הרשויות הישראליות בשטחים על ידי איסוף והפצת מידע מהימן ועדכני אודות פגיעות שיטתיות בזכויות האדם, הפעלת לחץ ציבורי ומשפטי על רשויות המדינה להפסקתן, והעלאת המודעות הציבורית להפרת זכויות האדם בשטחים".¹⁵⁶

פעילות מרכזית כללית כנגד מדיניות צה"ל:

- תביעות כנגד חיילי צה"ל המבצעים, על פי טענתם, עבירות נגד פלסטינים ורכושם.
- הענקת סיוע משפטי לפלסטינים הטוענים כי נפגעו בידי צה"ל ומשטרת ישראל.

פעילויות לדוגמה:

- פעילות שוטפת: תביעות משפטיות ביחס להחלטות הפרקליטות הצבאית, החקירות והטיפול בתיקי מחבלים.
- 2006 עתירה לבג"ץ כנגד האיסור שהטיל אלוף פיקוד מרכז על כלי רכב ישראלים להסיע פלסטינים ברכביהם.¹⁵⁷
- 2008 פרסום נתונים בתקשורת על גידול בהיקף תביעות פלשתינים את צה"ל. הגשת חלק מהתביעות התאפשרה בזכות תמיכת ארגוני זכויות אדם, חלק מהתביעות התבררו לאחר מכן כתביעות שווא.
- 2008 במהלך מבצע "עופרת יצוקה" היה הארגון שותף לאתר האינטרנט GazaHeb¹⁵⁸, שהאשים את צה"ל בביצוע פשעי מלחמה.
- 2009 מעורבות בדו"ח גולדסטון המאשים את צה"ל ומדינת ישראל בפשעי מלחמה במהלך מבצע "עופרת יצוקה".¹⁵⁹
- 2010 מתוך מסמכים פנימיים של הארגון עולה כי הארגון פועל על מנת להעלות לשיח הציבורי את המושג "פשעי מלחמה" ולהאשים את חיילי צה"ל בביצוע פשעי מלחמה באופן שוטף בפלסטינים.¹⁶⁰

¹⁵⁵ מתוך אתר הארגון - <http://www.yesh-din.org/site/index.php?page=about.us&lang=he> [23/12/09]

¹⁵⁶ שם.

¹⁵⁷ מתוך אתר הארגון - <http://www.yesh-din.org/site/index.php?page=presscoverage&id=20&lang=he> [23/12/09]

¹⁵⁸ מתוך האתר - www.GazaHeb.Blogspot.com [23/12/09]

¹⁵⁹ ראו - <http://imti.org.il/Uploads/GoldstoneHE5.pdf>

¹⁶⁰ מתוך העיתון "ישראל היום" - http://www.israelhayom.co.il/site/newsletter_article.php?id=9380 [26/12/10]

6. "רופאים לזכויות אדם"

בשנת 1988, הוקמה עמותת "רופאים לזכויות אדם". לדבריה, העמותה "מתנגדת לכיבוש ופועלת לסיומו ורואה בו מקור וסיבה להפרת זכויות אדם. העמותה נאבקת למען זכויות אדם בכלל, והזכות לבריאות בפרט, בישראל ובשטחים הכבושים".¹⁶¹

פעילות מרכזית כללית כנגד מדיניות צה"ל:

- הארגון מגיש עתירות לבג"צ בטענה, כי צה"ל ומדינת ישראל מונעים כביכול מפלשתינים את הזכות הבסיסית לבריאות, בשל המדיניות הביטחונית הננקטת בשטחים.
- הארגון מפרסם בקביעות דו"חות נגד מדיניות צה"ל בטענות שונות, ובכללן טענות כי צה"ל גורם הליכי בירוקרטיה מיותרים כלפי חולים פלסטינים הממתינים לטיפול, ומפר בעקביות את הזכויות הרפואיות של תושבי עזה והשטחים.

פעילויות לדוגמה:

- 2008 במהלך מבצע "עופרת יצוקה" היה הארגון שותף לאתר האינטרנט GazaHeb¹⁶², שהאשים את צה"ל בביצוע פשעי מלחמה.
- אוקטובר 2009 הארגון הגיש תלונה לשר הביטחון, בטענה כי צה"ל פוגע בפעילות ההומאניטארית של הארגון ומונע את כניסת אנשיו לרצועת עזה.¹⁶³
- 2009 מעורבות בדו"ח גולדסטון המאשים את צה"ל ומדינת ישראל בפשעי מלחמה במהלך מבצע "עופרת יצוקה".¹⁶⁴
- 2010 מייסדת הארגון ונשיאתו בפועל, ד"ר רוחמה מרטון, חתומה על אתר ישראלי התומך ב-BDS (חרם על מדינת ישראל).¹⁶⁵

¹⁶¹ מתוך אתר הארגון - <http://www.phr.org.il/default.asp?PageID=79> [23/12/09]

¹⁶² מתוך האתר - www.GazaHeb.blogspot.com [23/12/09]

¹⁶³ מתוך אתר הארגון - <http://www.phr.org.il/default.asp?PageID=60&ItemID=314> [20/12/10]

¹⁶⁴ ראו - <http://imti.org.il/Uploads/GoldstoneHE5.pdf> [20/12/10]

¹⁶⁵ מתוך האתר - <http://boycottisrael.info/node/2/signatures> [20/12/10]

7. "גישה - מרכז לשמירה על הזכות לנוע"

בשנת 2005, הוקם ארגון "גישה - מרכז לשמירה על הזכות לנוע". לדבריו מטרת הארגון היא "הגנה על הזכות לחופש תנועה של פלסטינים, במיוחד תושבי רצועת עזה, המעוגנת במשפט הבין-לאומי ובמשפט הישראלי".¹⁶⁶

פעילות מרכזית כללית כנגד מדיניות צה"ל: פעילות ציבורית ומשפטית נגד צה"ל, בטענה שהוא מפר את זכויות האדם הבסיסיות של הפלסטינים בגדה ובעזה, בהגבלת חופש התנועה של פלסטינים.

פעילויות לדוגמה:

- 2005 הארגון היה שותף לחרם אקדמי על ישראל. איגוד המרצים הבריטים אימץ החלטה, הקוראת לחרם אקדמי על מוסדות ההשכלה הגבוהה בארץ, כמחאה על היחס לפלסטינים.
- 2008 במהלך מבצע "עופרת יצוקה" היה הארגון שותף לאתר האינטרנט GazaHeb,¹⁶⁷ שהאשים את צה"ל בביצוע פשעי מלחמה.
- 2009 פעילות משפטית: עתירה לבג"צ בשם תשעה ארגוני זכויות אדם ישראליים בדרישה לספק דלק וחשמל למניעת קריסת תשתיות חיוניות בעזה.¹⁶⁸
- פניית עשרה ארגוני זכויות אדם ישראליים לשר הביטחון בעניין המשך מניעת מעבר דלק, גז בישול וסחורות לרצועת עזה.¹⁶⁹
- 2009 מעורבות בדו"ח גולדסטון המאשים את צה"ל ומדינת ישראל בפשעי מלחמה במהלך מבצע "עופרת יצוקה".¹⁷⁰

¹⁶⁶ מתוך אתר הארגון - <http://www.gisha.org/index.php?intLanguage=4&intSiteSN=22&intItemId=132> [23/12/09]

¹⁶⁷ מתוך האתר - www.GazaHeb.Blogspot.com [23/12/09]

¹⁶⁸ מתוך אתר הארגון - http://www.gisha.org/UserFiles/File/Legal%20Documents%20/Gaza%20Infrastructures%202009/fuel%20petition-final-7_1_09.pdf [23/12/09]

¹⁶⁹ מתוך אתר הארגון - http://www.gisha.org/UserFiles/File/Legal%20Documents%20/Gaza%20Infrastructures%202009/fuel%20petition-final-7_1_09.pdf [23/12/09]

¹⁷⁰ ראו - <http://imti.org.il/Uploads/GoldstoneHE5.pdf> [20/12/10]

8. "במקום - מתכננים למען זכויות"

בשנת 1999, הוקם ארגון "במקום - מתכננים למען זכויות". הארגון הוקם בידי מתכננים ואדריכלים אשר שמו להם למטרה "לחזק את הקשר בין זכויות האדם ומערכות התכנון במדינת ישראל". הארגון חותר לדבריו "למימוש הזכות לשוויון ולצדק חברתי, בנושאי תכנון ופיתוח ובהקצאת משאבי קרקע".¹⁷¹

פעילות מרכזית כללית כנגד מדיניות צה"ל: טענות ופרסומים כי במהלך הפעילות המבצעית, צה"ל פוגע בתשתיות אזרחיות פלשתיניות.

פעילויות לדוגמה:

- פעילות משפטית נגד הריסת בתי מחבלים.
- 2008 במהלך מבצע "עופרת יצוקה" היה הארגון שותף לאתר האינטרנט GazaHeb¹⁷², שהאשים את צה"ל בביצוע פשעי מלחמה.
- 2009 ארגון עצומה נגד הפגיעה בתשתיות בעזה: "אדריכלים ומתכננים, אנו קוראים לכם להצטרף לעצומה זו, הפונה לממשלת ישראל בדרישה להפסיק את הפגיעה המתמשכת והקשה בתשתיות אזרחיות, בשירותים ובנגישות של האוכלוסייה הפלסטינית ברצועת עזה".¹⁷³
- בינואר 2009 תשעה ארגונים לזכויות אדם, וביניהם "במקום", יזמו מסיבת עיתונאים ובה יצאו בקריאה משותפת לפעולה הומניטארית דחופה בעזה, ובאזהרה מפני סכנה ברורה ומיידית לפגיעה בחייהם ובשלומם של רבבות אזרחים.¹⁷⁴
- 2009 מעורבות בדו"ח גולדסטון המאשים את צה"ל ומדינת ישראל בפשעי מלחמה במהלך מבצע "עופרת יצוקה".¹⁷⁵

¹⁷¹ מתוך אתר הארגון - <http://www.bimkom.org/aboutHeb.asp> [23/12/09]

¹⁷² מתוך האתר - www.GazaHeb.Blogspot.com [23/12/09]

¹⁷³ מתוך אתר הארגון - <http://www.bimkom.org/petitionView.asp?petitionId=16> [23/12/09]

¹⁷⁴ מתוך אתר הארגון - <http://www.bimkom.org/eventView.asp?eventId=52> [23/12/09]

¹⁷⁵ ראו - <http://imti.org.il/Uploads/GoldstoneHE5.pdf> [20/12/10]

9. "מוסאווא"

"מרכז מוסאווא לזכויות האזרחים הערבים בישראל" נוסד בשנת 1997 כעמותה ללא כוונת רווח ביזמת פעילי עמותות וארגוני זכויות. לדבריו "המרכז הנו ארגון זכויות עצמאי, שאינו מפלגתי, הפועל לשינוי מעמדם ומצבם של האזרחים הערבים פלסטינים בישראל... המרכז פועל בכלים של מאבק ציבורי וסנגור במטרה להשיג זכויות מלאות, תוך שמירה על הייחוד הלאומי-חברתי של האזרחים הפלסטינים במולדתם..."

פעילות מרכזית כללית כנגד מדיניות צה"ל: האשמת צה"ל בביצוע פשעי מלחמה בעזה.

פעילויות לדוגמה:

- ינואר 2008 קיום עצרת מחאה של משפטנים ועורכי דין והאשמה כי "צבא הכיבוש מבצע פשעי מלחמה אכזריים ומתמשכים כנגד העם הפלסטיני בעזה".¹⁷⁶
- דצמבר 2008 האשמת צה"ל ב"טבח" בעזה.¹⁷⁷
- ינואר 2009 פרסום בעיתונות של מודעה המאשימה את צה"ל בהפרת החוק הבינלאומי ובביצוע פשעי מלחמה.¹⁷⁸
- מאי 2009 הארגון מעורב בחרם על מדינת ישראל, בחתימה על מכתב הקורא למשיכת השקעות מחברת "אלביט מערכות".

¹⁷⁶ מתוך אתר הארגון - <http://www.mossawacenter.org/default.php?lng=1&dp=2&fl=13&pg=37> [14/19/10]

¹⁷⁷ מתוך אתר הארגון - <http://www.mossawacenter.org/default.php?lng=1&dp=2&fl=13&pg=38> [14/19/10]

¹⁷⁸ מתוך אתר הארגון - http://www.mossawacenter.org/files/files/Image/gaza/Gaza_Ad-1.09.jpg [14/19/10]